

ЕТАКЧИННИГ
ДАЪВАТКОР
СЎЗИ

Юртбошимизнинг сўзлари билан айтганда, «бу йилда биз дуч келишимиз мумкин бўлган шундай бир хавф борки, у ҳам бўлса, авваламбор, эришилган ютуқларга махлиё бўлиб, хотиржамлик кайфиятига берилиш, реал воқеликдан узилиб қолиш хавфидир».

ТАРАҚҚИЁТНИ
ТЕЗЛАШТИРУВЧИ
«ҚУРОЛ»

Энергиянинг ноъанавий манбалари аҳамиятини ошиб бораётгани Еврохудда кирувчи давлатлар муқобил энерготехнологиялари ишлаб чиқаришга кетадиган харажатлари йилига 8 миллиард еврога кўпайтиришни режалаштирмоқдалар. АҚШда эса 2008 йилда янги қўланишда ишга туширилган энергетиканинг деярли 40 фоизини шамол станциялари ташкил этгани таъкидлаш мумкин.

АЁЛИНИ
УЛУҒЛАГАН ЮРТ

Фазл мулкнинг султони Навоий бобомиз оналарни улуғлаб, шундай сатрлар битганлар: *Оналар оёғи остидадур Равза жаннату жинон боғи. Равза боғи висолин истар эсанг, Бўл онанинг оёғин туфроғи.*

2-бет

7-бет

8-бет

Конституцияга киритилган ўзгартишлар

мамлакатимизда ислохотларни янада чуқурлаштириш ва демократлаштиришнинг янги босқичини бошлаб берди

Қонунчилик палатасида

Фарҳод ЭСОНОВ,
«Adolat» мухбири.

Юртбошимизнинг демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантиришга қаратилган Концепцияси давлат ва жамият ҳаётини янада демократлаштириш ва ривожлантириш соҳасида назарий, ҳам амалий аҳамиятга эга бўлган дастуриламал ҳужжат ҳисобланади. Бунга тўлиқ асос бор, албатта. Чунки ушбу Концепция мамлакатимиз тараққиётига хизмат қиладиган 40 дан ортиқ муҳим қонунларнинг қабул қилинишини белгилайди. Бу қонунларнинг қабул қилиниши ва амалиётда кенг қўлланилиши шубҳасиз, ўз мазмун моҳияти билан мамлакатимизда ислохотларни янада чуқурлаштириш ва демократлаштиришнинг янги босқичини бошлаб беради.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасидаги Ўзбекистон «Адолат» СДП фракциясининг навбатдаги мажлисида «Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг айрим моддаларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида» (78, 80, 93,

96 ва 98-моддаларига)ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни қабул қилингани муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги қонун лойиҳаси қизгин муҳокама қилинди.

Мажлисида таъкидланганидек, қонун лойиҳасида «Прокуратура тўғрисида»ги, «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси тўғрисида»ги, «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Регламенти тўғрисида»ги Қонунлар ҳамда «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенати тўғрисида»ги, «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига сайловда энг кўп депутатлик ўрнини олган сиёсий партия ёки тенг миқдордаги энг кўп депутатлик ўринларини қўлга киритган бир неча сиёсий партия томонидан таклиф этилиши мамлакатимизда фаолият юритаётган сиёсий партиялар ўртасидаги рақобатни янада кучайтиради.

Ҳўш, ушбу ўзгартиш ва қўшимчалардан сиёсий партиялар, хусусан, Ўзбекистон «Адолат» СДП қанчалик ман-

фаатдор? Таклиф этилаётган ушбу нормалар қабул қилинса, партияга нима беради? Ана шу нуқтаи назардан таҳлил қилинган қонун лойиҳаси муҳокама қилинган бўлибди. Бошқарувда ошқоралик, очиклик ва ҳисобдорлик тамойилларини таъминлаш зарурлигини илғари суриб келаётган «Адолат»чилар учун партия мақсад ва вазифаларини янада кенг амалга оширишда, унинг аъзолари ва хайрихоҳлари манфаатларини қўллаб-қувватлашда янада кенг имкониятлар яратади. Қолаверса, мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш, мустақиллигимизни мустаҳкамлаш, халқимизнинг фаровон келажагини таъминлаш, юртимизни тараққий этган демократик мамлакатлар қаторига олиб чиқишда муҳим аҳамият касб этади.

Қонунларга киритилаётган ўзгартишларга эътибор қаратадиган бўлсак, биргина Ўзбекистон Республикаси Бош вазири номзоди Олий Мажлис Қонунчилик палатасига сайловда энг кўп депутатлик ўрнини олган сиёсий партия ёки тенг миқдордаги энг кўп депутатлик ўринларини қўлга киритган бир неча сиёсий партия томонидан таклиф этилиши мамлакатимизда фаолият юритаётган сиёсий партиялар ўртасидаги рақобатни янада кучайтиради.

Давоми 3-бетда >>

Айнан ёшлик чоғидан

спорт билан дўст бўлиш — мустақкам иродага замин

Дил сўзи

Номоз САЪДУЛЛАЕВ.

Президентимиз раислигида шу йил 25 февраль кун Оқсаройда Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси Ҳомийлик кенгашининг навбатдаги йиғилишида алоҳида урғу билан таъкидланган «спорт билан дўст бўлиш» деган сўзлар замирида бола қалбида ёшлигидаёқ қатъиятлик, мардлик, чинқиш, тобланиш, пировардида, мустақкам ирода замини яралади, дейилди. Дарвоқе, бола ҳали болакай бўлса-да, унинг ўзига хос катта дунёси, катта олами бор. Ҳар бир ота-она ўғли ё қизидида спортга бўлган меҳрини болалигидаёқ уйғатолса, демакки бола спортга яна шунча катта дунё, катта олам билан кириб боради.

Кўзингиз тушганми, ҳали боғча ёшидаги болакайлар ҳам копток суришиб «го-ол!» — деб

қийқиришади, шодланишади, боксчиларга тақлид қилиб «бокс,бокс!» дея дикирлашади,

полвонлар курашини кўриб ўз тенгқурларига «кел, курашамиз, қара, кучимни кўр» деб қўйлаги энгини шимарганча билаги мускулини кўз-кўз қилади... Айни шу ҳолатлар бола қалбида ҳали гўдаклигидек спортга меҳр куртаги уйғонаётгандан дарак. Ва ҳар бир ота-она айни шундай кезларда уларни рағбатлантириши, уларнинг қизиқишига қараб спорт анжомлари олиб бериши — нур устига аъло нур, албатта. Керак бўлса, истиқомат жойларига яқин спорт тўғрақларига, сузиш ҳавзаларига, болалар спорт мажмуаларига олиб бориши, шартшароит яратиб бериши кераки, токи, мурғак қалбида ниш урган интилиш барг чикрагин, гул очсин, мева берсин.

Давоми 4-бетда >>

Долзарб вазифалар белгилаб олинди

Ҳудудларда

Ўзбекистон «Адолат» СДП
Тошкент вилояти Кенгаши
Матбуот хизмати.

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Тошкент вилояти Кенгашининг III Пленуми бўлиб ўтди. Унда партия Сиёсий Кенгаши марказий аппарати ходимлари, партиянинг Халқ депутатлари вилоят, туман, шаҳар Кенгашларидаги депутатлик гуруҳи аъзолари, ҳамкор давлат ва нодавлат нотижорат ташкилотлар ҳамда ОАВ вакиллари иштирок этди.

Пленумда Президентимизнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенати қўшма мажлисидаги «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси» номли маърузасида белгиланган устувор йўналишларни амалга оширишда Ўзбекистон «Адолат» СДП Тошкент вилояти Кенгашининг вазифалари, вилоят Кенгашининг «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили» Давлат дастури ижросидаги

иштироки, вилоят Кенгашининг 2010 йил бюджет ва бюджетдан ташқари тушуми ижроси, 2011 йил бюджет маблағи тушумининг асосий кўрсаткичлари ҳамда Халқ депутатлари Тошкент вилояти Кенгашидаги бўшаб қолган депутатлик ўринларига бўлиб ўтадиган сайловларда Ўзбекистон «Адолат» СДП вилоят, туман, шаҳар Кенгашларининг иштироки каби масалалар кўриб чиқилди.

Давоми 3-бетда >>

Самарқанд трикотажи:

кўркам, бежирим ва 90 фоизи экспортга!

Модернизациялаш нима берди!

Зоҳир Тўрақулов,
«Adolat» мухбири.

Баҳор байрами арафасида Самарқанд шаҳридаги «8 март» масъулияти чекланган жамиятга қарашли тивувчилик фабрикасида кенг жамоатчилик оммавий аҳборот воситалари ходимлари иштирокида бу ердаги модернизациялаш ва технологик янгиланган сўнг рўй берган ижобий ўзгаришлар билан танишдилар.

Давоми 2-бетда >>

Демократик ислохотларнинг янги босқичи

жамият тараққиётига хизмат қилади

Маълумки, мамлакатимиз раҳбари томонидан 2010 йил 12 ноябрь кун Олий Мажлис палаталарининг қўшма мажлисида тақдим этилган Концепцияда бир қатор қонунчилик ташаббуслари илғари сурилган эди. Мазкур қонун лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва қабул қилиш, шубҳасиз, мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш, мустақиллигимизни мустаҳкамлаш, халқимизнинг фаровон келажагини таъминлаш, юртимизни тараққий этган илғор мамлакатлар қаторига олиб чиқишда муҳим аҳамият касб этади.

Депутат минбари

Қодир Жўраев
Ўзбекистон «Адолат» СДП
фракцияси аъзоси.

Давоми 2-бетда >>

Ислохот

Демократик ислохотларнинг янги босқичи

жамиyat тараққиётига хизмат қилади

« Давом. Бош 1-бетда

Чунончи, куни-кеча Олий Мажлис Қонунчилик палатаси томонидан қабул қилинган «**Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг айрим моддаларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида (78, 80, 93, 96 ва 98-моддаларига)»**ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни мамлакатимизда парламентаризмни янада ривожлантириш, қонунчилик, суд ва ижроия ҳокимиятлари ўртасида ўзаро тийиб туриш ва манфаатлар мувозанати тизимини мустахкамлаш, сиёсий партияларнинг жамият ҳаётидаги ўрни ва ролини янада оширишда янги сиёсий даврни бошлаб бериши билан диққатга сазовордир.

«Адолат» СДП фракцияси аъзолари ушбу қонуни мамлакатимизда давлат ҳокимияти ва бошқарувини демократлаштириш соҳасида мустақиллик йилларида олиб борилаётган тизимли ва босқичма-босқич ислохотларнинг узвий ва манжий давом эканлигини алоҳида эътироф этдилар. Шу ўринда мазкур қонуннинг «Адолат» СДПнинг сайловолди дастури ва ҳоқларига тўлиқ ҳамраҳлигини алоҳида таъкидлаш ҳақиқат. Масалан, қонунда Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг Олий Мажлис палаталарининг биргаликдаги ваколатлари бағишланган 78-моддаси 15-бандини тўлдириш назарда тутилган. Амалдаги нормага асосан, Олий Мажлис палаталарининг биргаликдаги ваколатларига Ўзбекистон Республикасининг Президентининг тақдимига биноан Ўзбекистон Республикаси Бosh вазирининг номинан куриб чиқиш ва тасдиқлаш кирган бўлса, Конституциянинг 78-моддаси 15-бандига киритилган тўлдиришга асосан, юқоридегилар билан бирга Олий Мажлис палаталари мамлакат ижтимоий-иқтисодий ривожланишининг долзарб масалалари юзасида Бош вазирнинг ҳисобдорлигини эшитиш ва муҳокама қилиш ваколатига ҳам эга бўлмоқдалар.

Бу эса «Адолат» социал-демократик партиясининг сайловолди дастурида илгари сурилган мақсад ва вазифаларига тамомла мосдир. Зеро, партиямизнинг сайловолди дастурида «бошқарувда ошқоралик, очиклик ва ҳисобдорлик таъминлашлари таъминлаш зарурлиги» алоҳида таъкидлаб ўтилган.

Қолаверса, Асосий Қомусимизда ушбу норманиннг жорий этилиши мамлакатимиз давлат бошқаруви тизимини мутлақо янги ҳаётга келиши билан, у бир томондан, ижро этувчи ҳокимият органларининг фаолияти устидан парламент назорати имкониятларини янада кенгайтиради. Иккинчи томондан эса, ҳукуматнинг ҳисобдорлиги деб аталувчи муҳим демократик таъминлаш янада мустахкамлашига катта ҳисса қўшади.

Шунингдек, Конституциянинг 80-моддасига киритилаётган қўшимча, яъни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг мутлақ ваколатлари қаторига Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қўриқлиқ қўшинлари ҳақидаги қўшимча қўшилди. Унингнинг маъноси ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг мутлақ ваколатлари қаторига Ўзбекистон Республикасининг Президентининг Қўриқлиқ қўшинлари ҳақидаги қўшимча қўшилди.

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Хисоб палатаси Президентининг 2002 йил 27 июндаги «Ўзбекистон Республикаси Хисоб палатасини ташкил этиш тўғрисида»ги Фармонида асосан ташкил қилинган эди. 2005 йил 2 апрелда «Ўзбекистон Республикаси Хисоб палатасининг ташкил этиш тўғрисида»ги Фармон ҳам қабул қилинди.

Утган кунда давр мобайнида Хисоб палатаси молиявий назорат буйича мустақил инс-

титут сифатида шаклланди. Йилдан-йилга унинг маъноси тобора юксалиб бормоқда. Давлат бюджети лойиҳасининг макроиқтисодий кўрсаткичлари ва параметрларини шакллантириш, республика ва маҳаллий даражада давлат бюджетининг ижроси ҳамда бюджетдан ташқари жамғармаларга йиғиладиغان маблағлар тўлиқ тушиши, улардан мақсадли, оқилона ва самарали фойдаланилиши устидан назоратни амалга оширишда Хисоб палатаси асосий молиявий назорат органи сифатида муҳим роль ўйнамоқда.

Бу борадаги илгор ҳорижий таърифага мувофиқ қиладиган бўлса, ривожланган мамлакатлар Хисоб палаталари фаолиятини ташкил этишда «Назоратнинг асосий принциплари тўғрисида»ги 1977 йилда қабул қилинган Лима декларацияси асосий ўрин тугишини кўриши мумкин. Мазкур декларациянинг 5 ва 6-моддаларида олий назорат органининг ҳоқлиқлиги Конституция билан кафолатланган бўлиши зарурлиги акс эттирилган.

Жумладан, Германияда Федерал Хисоб палатаси президенти Бундестаг ва Бундесрат томонидан федерал Ҳукумат таъсирига кўра яширин овоз бериш йўли билан сайланади ва вазифасидан озод этилади.

Россия Федерациясининг Хисоб палатаси тўғрисидаги қонунининг 5-моддасига асосан, Хисоб палатаси раиси Россия Федерацияси Президентининг таъсирига асосан 6 йил муддатга Давлат Думаси томонидан тайинланади.

Демак, Конституциянинг 80-моддасига киритилаётган юқоридаги қўшимча молиявий назорат буйича олий органлар фаолиятини ташкил қилиш билан боғлиқ ҳалқаро амалиётга ҳам томонлама мос бўлиб, Ўзбекистон Республикаси Хисоб палатаси мақомина янада юксалишига хизмат қилади ва уни Олий суд, Бош прокуратура, Марказий банк каби давлатнинг бошқа мустақил органлари билан бир қаторга қўяди. Шу билан бирга, мазкур қўшимча Хисоб палатасининг асосий молиявий назорат институти сифатидаги нуфузини янада юксалтиришга қаратилган бўлиб, унинг бошқа органларга нисбатан мустақил, ҳоқис ҳамда объектив тарзда фаолият юритишини таъминлашга муҳим ҳисса қўшади.

Албатта, Ўзбекистон Республикасининг мустақиллик йилларида эришган ютуқлари, демократик ислохотлар аниқ мақсадга қаратилган ҳолда ва босқичма-босқич ўтказилаётганлиги, жамият ҳаётининг барча соҳалари эркинлаштирилаётганлиги, Асосий Қомусимизга бундай ўзгариш ва қўшимчалар киритиш имконини берди. Утган йилларда эришилган ютуқлар мамлакатни тадрижий, босқичма-босқич ривожлантириш модели тўғри танланганлиги ва бундан бўён ҳам айнан шу йўлдан бориш зарурлигини яна бир қарра исботлади.

Узининг сайловолди дастурида «демократик ҳуқуқий давлат, кучли, адолатли фуқаролик жамиятини барпо этиш, маънавий жиғслашган жамиятнинг шакллантириш жараёнларида ўз ролинини кучайтиришнинг мақсади қилиб қўйган» «Адолат» социал-демократик партияси учун мазкур қонуннинг қабул қилиниши ва ҳаётга жорий этилиши ўта муҳим аҳамиятга эга. Зеро, мазкур ҳуқуқий ҳужжат демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш ишида фаоллигини кучайтиришда мустахкам ҳуқуқий асос ҳисобланади. Уни ҳаётга муваффақиятли татбиқ этиш эса фуқароларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини, сиёсий ва ҳуқуқий маданиятини оширишнинг, сиёсий партиялардан юқори даражадаги етуқлиқни, Ўзбекистон Республикасининг тақдирини ва келажаги учун улкан масъулиятни ўз зиммасига олишга тайёр бўлишни талаб қилади.

Келажаги буюк давлат ва эркин жамият куриш, дунёнинг тараққий топган давлатлари қаторидан мустахкам ўрин олиш, ҳалқимизнинг фаровон ҳаётини таъминлаш, юртимизда ҳуқм сураётган тинчлик-тотувлик, аҳил-иноқликни сақлаш, бу фазилатларни янада мустахкамлаш, келажак авлодларга озод ва обод Ватан қолдириш жамиятимиз ва ҳалқимизнинг олий мақсади ҳисобланади. Жамиятнинг ҳар бир аъзоси бу вазифанинг нақадар масъулиятли эканлигини чуқур ҳис этиши, онг-шуурига синдириши, бу жараёнда фаол иштирок этишдан фаҳрланиши ва қатъият, фидойилик билан ишга киришиши, ўзини ҳар жиҳатдан намоён этиши зарур бўлади.

**Концепция:
уствор вазифлар**

Худойер МАМАТОВ.

Мамлакатимизда кейинги йиғирма йил ичида босқичма-босқич амалга оширилаётган ислохотларда, муҳтарам Президентимизнинг қатор асарлари, нутқ ва маърузаларида, хусусан, «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси»да, Вазирлар Маҳкамасининг 2010 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш юқунлари ва 2011 йилга мўлжалланган энг муҳим устувор йўналишларга бағишланган йиғилишидаги маърузасида бу масалага алоҳида эътибор қаратилишининг боиси ҳам шунда. Чунки жамият ягона мақсад йўлида биришиб, аниқ белгиланган, пухта ишлаб чиқилган дастурлар асосида ҳаракат қилсана, муваффақиятга эришиш мумкин.

Миллий тараққий йўлига кирган ҳар бир жамият, табиийки, узоқ давом этадиган бу йўлда ривожланиш ва олға интилишининг бир неча босқичларидан ўтади. Бир босқичнинг муваффақияти иккинчи босқич муваффақиятига,

Етакчининг даъваткор сўзи

бир муаммонинг ҳал этилиши иккинчи муаммонинг ечимига асос бўлади. Шундай экан, ҳар босқич якунлари танқидий нуқта назардан чуқур ва атрафлик таҳлил этилиши, ютуқ-камчиликларнинг сабаблари ўрганилиши гоёят муҳим. «Мустақил тараққийтимизнинг даврида амалга оширилган ишларимизни сарҳисоб қилар эканмиз, уларни ҳаққоний баҳолаш ва ислохотлар дастурига маълум ўзгаришлар киритиш билан бирга, бешинчи навбатда эртанги кун талабларидан келиб чиққан ҳолда, мамлакатимизни ислохот этиш ва модернизация қилиш йўлидаги изчил ҳаракатларимизни кучайтиришимиз, уларни янги, янада юқори босқичга кўтаришимиз даркор, — деб таъкидланади Юртбошимиз таъкид этган ва бугун барчамизнинг мақсадини, ҳаракат дастурига айланган Концепцияда. Уни ўқиб-ўрганишимиз, маъно-моҳиятини англашимиз ва тараққийтимизнинг янги босқичи учун белгиланган вазифаларни рўёбга кўришда фаол иштирок этишимиз зарур.

Мустақиллигимизнинг дастлабки йиғирма йили, бу йилларнинг ҳар бири кунини, ҳеч мунобаламасиз, тарихий аҳамиятга молик бўлди, дея баралла айта оламиз. Бугун балоғат ёшига етган янги навқирон авлод кўз ўнгида, собиқ тузумнинг жамикки кирдиқурлини, фирром сиёсати асоратларини ўз бошидан кечирган кекса авлод кўз ўнгида янги озод давлат, эркин жамият барпо этилди. Конституциявий тузум ва бошқарув тубдан ўзгарди. Одамларнинг дунёқарашини, онг-шуурини, давлат ва жамият ҳаётига муносабатини янгилашди, миллий тараққий жараёнидаги ўрнинини ҳис этиш тўғрисида. Юртбошимиз раҳбарлигида ишлаб чиқилган миллий тараққийнинг «Ўзбек модели» гоёт мурақаб шариотида давр синида муваффақиятли ўтди ва дунё микёида эътироф этилди. «Биз ўз умрининг ўтаб бўлган мустақил, буйруқбозлик ва режали-тасимот тизимидан қанчалки узоқлашганимиз сари, мил-

лий тараққий моделимизнинг асосини ташкил этадиган таъминот ва нормаларнинг нечоғли тўғри эканлиги бўлган ишончимиз шу қадар ортиб бормоқда, — деб таъкидлади Президент Ислам Каримов мамлакат Конституцияси қабул қилинганнинг 18 йиллигига бағишланган тантанали маросимда. — Бу тамойиллар, биринчи навбатда, ҳаётимизни мафкурадан тўла холи қилиш, коммунистик қолип ва қарашлардан воз кечиш, қонуннинг ҳамма учун устувор бўлиши, давлатнинг бош ислохотчи ролини ўзига олиши, инқилобий эмас, ақинча, тадрижий тараққий йўлидан ривожланиш, яъни ислохотларни «Янги уй қурмай туриб, эскисини бузмав» деган принцип асосида изчил ва босқичма-босқич амалга ошириш, шунингдек, кучли ижтимоий сиёсат юритиш каби қиқдаларни ўз ичида олади. Ана шу тамойиллар амал қилган ҳолда, биз ўтган давр мобайнида ҳақиқатан ҳам жуда катта тарихий ютуқларга эришдик ва бу билан ҳақли равишда фаҳрланмас арзийдик.

Дарҳақиқат, шундай. Буни кўпдан-кўп рақамларда ҳам кўриш мумкин. Жаҳон давлатлари тарихига назар ташласак, кўпгина мамлакатлар мустақиллик йўлига ўтган, узоқ йиллар давомиди асосан ушбу кўлаб қолиш, йўқотмаслик учун курашадиган, тараққийнинг бош йўлини аниқлаб олишга интиладилар. Бу жараён бизда ҳам осон кечмади, чунки собиқ тузумдан қолган парованда иқтисодий жонлангирини, унга янги ҳаёт баҳш этиш, қайта изга солиш осон вазифа эмасди. Бунинг устига ҳар бир қадамимизда ички ва ташқи таъкиқлар таъсирини, ислохотлар йўлига қўйилаётган сунъий тўсиқларни сезиб турладик. Аммо ютуғимиз шунда бўлдики, истиклолимизнинг дастлабки йилдаёқ қийн келтирилди ва узоқ истиклолга мўлжалланган мақсад-муддаосида аниқ бўлди. Президентимиз раҳбарлигида ўзимизнинг куч ва имкониятларимизга таяниб, ҳалқимизнинг ҳоқш-иродаси, салоҳияти, узоқ-

йиллик тарихий таърибаси асосида борар манзилимизни белгилаб олдик. Бу вазифа янги Конституциямизда ҳам ўз ифодасини топди, яъни мамлакатимизда ижтимоий йўналиштирилган бозор иқтисодиётига асосланган ҳуқуқий демократик давлат куриш, инсон, унинг манфаатлари, ҳуқуқ ва эркинликка энг олий қадрини ҳисобланадиган фуқаролик жамиятини шакллантириш, янги авлодни тарбиялаш, борини асраб-авайлаш, йўғини яратиш, дунё мамлакатлари билан миллий манфаатларимиздан келиб чиққан ҳолда ҳамкорлик қилишни билрамчи вазифа деб билдик. Юрт тинчлиги, Ватан тараққийти, ҳалқимизнинг фаровон ҳаёти миллий истиклол гоёсининг асоси қилиб белгиланди. Тадбиркорлик ва ишбилармонликка кенг йўл берилди, одамларнинг бу йўғилишдаги ташаббус ва интилишлари ҳар жиҳатдан рағбатлантирилди. Биргина «Ташаббус» танловининг ўзи неча юз минглаб янги ишчи ўринларини яратиш, ёшларни иш билан таъминлаш, ёш оилаларни қўллаб-қувватлаш имконини берди.

Рақамлар тили билан айтганда, кейинги йиғирма йил ичида мамлакатимизда япйи ички маҳсулотнинг ўсиши 3,5 баробарни, аҳоли жон бошига ҳисоблаганда эса 2,5 баробарни, аҳолининг реал даромадлари 3,8 баробарни ташкил этди. Давлатнинг ҳалқимизни ижтимоий ҳимоя қилиш учун йўғалтирадиган харажатлари миқдори 5 баравар кўпайди. Ўзбекистонда ўртача умр кўриш 67 ёшдан 73 ёшга, жумладан, аёлларнинг ўртача умр кўриши 75 ёшга етди. Бугун дунёнинг қатор ривожланган мамлакатлари иқтисодиётида молиявий инкирознинг салбий оқибатлари аниқ-равшан кўзга ташланиб турган, ташқи қарзлар ошиб бораётган бир пайтда, бизда иқтисодий ривожланиш суръатлари барқарор ҳолатда эканлиги ҳам катта ютуғимиз ҳисобланади.

Бироқ ҳалқаро давлатчилик таърибаси шундан далолат ҳам берадики, ҳар қандай ри-

вожланган бақувват мамлакат ҳам кечаги ютуқлар билан қаноатланиб қолмаслиги, ўсиш, олға бориш суръатларини суайитмаслиги, миллий тараққийнинг янги уфқларини белгилаб бориши, дунёда кечаётган мурақаб жараёнларнинг маъно-моҳиятини кўзатган ҳолда иш қўриши лозим бўлади. Юртбошимизнинг сўзлари билан айтганда, «бу йўлда биз дуч келишимиз мумкин бўлган шундай бир ҳавф борки, у ҳам бўлса, авваламбор, эришилган ютуқларга маҳлий бўлиб, хотиржамлик кайфиятига берилиш, реал воқелиқдан узилиб қолиш ҳавфидир». Шундай экан, Концепцияда илгари сурилган барча йўғалишларни, давлатимиз раҳбарининг Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида ва Конституциянинг 18 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузаларида белгиланган вазифаларни аввало, ўзимиз аниқ-равшан тушуниб олишимиз, партия аъзолари ўртасида тарғиб қилишимиз, ўтказилаётган ҳар бир тадбирда одамларнинг фир-мулоҳазалари, жуғли таъкиф ва ташаббусларига эътибор билан қараб, бундан кейинги иш фаолиятимизни шу асосда қайта қўриб чиқишимиз зарур бўлади. Партияимизнинг вилоят, шаҳар ва туман ташкилотлари етакчилари иш режалари ҳам мазкур ҳужжатлар асосида янада кучайтирилиши, одамларнинг ўй-кечинмаларига яқин бўлиши, хусусан, тарғибот-ташвиқот ишларини кўпроқ меҳнат жамоаларининг ўзида, меҳнатқашлар, турли касб эғалари билан бевосита, очик мулоқот, баҳс-мунозаара тарзда олиб бориш, ёшларнинг тинчлаш ва уларга янада кўпроқ ишонч билдириш таъсия этилади. Партия етакчиси мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий, маданий-маънавий ҳаётга доир маълумотлар, жаҳонда юз бераётган мурақаб жараёнларга тааллуқли ахборотлар, қисий таҳлилар, мутахассисларнинг ҳулоса ва таъсиялари билан яхши қуролланган бўлса, унинг даъваткор сўзи, албатта, яхши самара беради.

Самарқанд трикотажи: кўркам, бежирим ва 90 фоизи экспортга!

« Давом. Бош 1-бетда

Гал шундаки, мазкур корхонада салкам чорак аср муқаддам ўрнатилган тикув машиналари ва бошқа технология уқуналар эскириб қолганлиги иш унумдорлиги билан бир қаторда маҳсулот сифати ҳам ўз таъсирини сездириб қўйганди. Шу боис, истеъмолчи учун эмас, омонор учун ишлаб, ҳодимларга ўз вақтида маош тўломай қарзга ботган корхонани модернизациялаш, технологик жиҳатдан қайта жиҳозлаш, маҳсулот рақобатбардощлигини таъминлаш долзарб вазифага айланди.

Президентимизнинг «Инвестиция дастури тўғрисида»ги (2010 йил) қарори бошқа со-

ат корхоналари қатори фабрика учун айни шу йўғилишда янги имконият яратди.

— Мазкур қарорга мувофиқ 2010-2012 йилларда корхонани замонавий технологиялар асосида модернизациялаш, ишлаб чиқариш қувватини ошириш ва қўшимча иш ўринлари яратиш буйича уч босқичли дастур ишлаб чиқилди, — деди тадбир иштирокчиларига «8-март» МЧЖ раҳбари Исमत Аманов. — Хусусан, ўтган йили корхонага 2 миллион АҚШ доллари миқдорида сармоа киритилиб, Япониянинг «JUKI» компаниясидан энг сўнги рўсумдаги тикич-бичиш уқуналари сотиб олинди. Натижада, 150 та янги иш ўринлари яратилди. Жорий йил мобайни-

да модернизациялаш ишлари изчил давом эттирилиб, яна 250 нафар кишини ишга қабул қилиш мўлжалланмоқда.

Цех бошлиғи Мавлуда Ражабованин таъкидлашича, ҳозир бу ерда 10 хилга яқин болалар трикотаж либослари тайёрланмоқда. Гоёт кўркам ва бежирим бу кийим-кечақларни эндиликда бемалол экспортга чиқариш мумкин. Жамоа йилига 3 миллион донна трикотаж кийимлари тайёрлаш ва унинг 90 фоизини ташқи бозорда сотиш режалаштирилган — бу борада дадил қадамлар қўйилаётгандалат далолат бермоқда.

— Корхонамизда шароит бутунлай яхши томонга ўзгаргани барчамизга куч-қувват бағишламоқда, — дейди мохир тикувчи Гулнора Ражабова. — Қаранг, цехларимиз шинам, озода, шовкин йўқ. Ишга корхонамиз автобусида келиб-кечамиз. Тушугимиз ҳам бепул...

Фабрикада бугунги кунда модернизациялаш жараёнлари билан бирга, мутахассис кадрлар масаласи ҳам муваффақиятли ҳал этилмоқда. Шаҳардаги Енгил саноят ва Миллий ҳунармандчилик коллежлари ўқувчилари шартномага асосан амалий машғулотларни шу ерда ўтаб, ишга қабул қилинаёпти. Жумладан, бутлур ҳар иккала коллежнинг 40 нафар битирувчиси ишга олинган бўлса, бу йил 50 нафар битирувчиға меҳнат дафтарчаси очилиши юзасидан келишиб олинган. Бу — давлатимиз раҳбарининг шу

Самарқандда модернизациялашдан сўнғ яна икки йирик корхона — «Асл нафис» чинни заводи ва «БФанда» фабрикаси иш бошлаш арафасида турибди. Демак, вилоят фаоллари, тадбиркорлар ҳамда ишбилармонлар мамлакатимиз Президентининг ҳалқ депутатлари Самарқанд вилоят Кенгашининг ўтган йил охирида бўлиб ўтган навбатдан ташқари сессиясида саноатдаги мавҳуд аҳволни яқинлаштириш ҳақидаги кўрсатмалардан тегишли ҳулосалар чиқармоқда. Корхоналарда юқори иш унумдорлиги ва меҳнат сифатиға эришиш учун раҳбар ҳамда мутахассислар масъулияти ҳам тобора кучаймоқда.

Конституцияга киритилган ўзгартишлар

мамлакатимизда ислохотларни янада чуқурлаштириш ва демократлаштиришнинг янги босқичини бошлаб берди

« Давом. Бош 1-бетда

Бу билан сиёсий партиялар ўзларининг сайловолди дастурида белгиланган вазифаларни амалга ошириш, ўз тарафдорлари манфаатини янада самарали ҳимоя этишида ижро ҳокимияти орқали ҳам таъсир кўрсатиш имкониятига эга бўлади.

Мамлакатимиз аҳолисининг сиёсий-ҳуқуқий маданияти ва ижтимоий онг даражасининг ўсиб бориши, — деди муҳокамаларда сўзга чиққан фракция аъзоси Ойша Ахунова, — жамиятнинг демократлаштириш ва либераллаштириш жараёнларининг жадал ривожланиши, юртида кўп-партиявийлик тизимининг тобора мустаҳкамланиши давлат ҳокимиятининг учта субъекти, яъни давлат бошлиги бўлган Президент, қонун чиқарувчи ва ижро этувчи ҳокимиятлар ўртасидаги ваколатларнинг янада мутаносиб тақсимланишини таъминлаш учун зарур шарт-шароитларни юзага келтириди. Айнан шу сабаб мазкур ўзгартиш ва қўшимчалар мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш Концепциясида белгиланган — «Давлат ҳокимияти ва бошқарувини демократлаштириш» йўналиши асосида Ўзбекистон Республикаси Президентини томонидан Қонунчилик палатасига киритилди.

Олий Мажлисга Бош вазирга нисбатан ишончсизлик вотумини билдириш ҳуқуқининг берилиши, муҳим аҳамиятга эга, — деди фракция аъзоси Камола Хамидова. — Қонун лойиҳасида ушбу ҳуқуқни рўёбга чиқариш механизми аниқ белгилаб қўйилган. Чунинчи, Конституциянинг 98-моддасида агар Ўзбекистон Республикаси Бош вазирини Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ўртасида зиддиятлар доимий тус олса, Қонунчилик

палатаси депутатлари умумий сонининг камида учдан бир қисми томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентини номига расман киритилган тақлиф бўйича Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қўшма мажлиси муҳокамасига Бош вазирга нисбатан ишончсизлик вотуми билдириш ҳақидаги масала киритилиши белгиланмоқда.

Буни биргина сўз билан изоҳлайдиган бўлсак, Бош вазир ўз фаолияти давомида мунтазам равишда парламентнинг назоратида бўлади. Ўз навбатида Бош вазир нафақат битта сиёсий партия, балки парламентдаги бошқа сиёсий партиялар билан ҳам маслақдош бўлишга мажбур бўлади. Бу сиёсий партиялар учун ўз аъзолари ва электорати манфаатларини, хоҳиш-иродаларини амалга оширишда айна мундаодир. Шу сабабли қонун лойиҳасини Ўзбекистон «Адолат» СДП фракцияси депутатлари бир овоздан қўллаб-қувватлайди.

Таъкидланганидек, истиқлол йилларида мамлакатимизда ижтимоий-сиёсий, иқтисодий соҳаларда кенг қамровли ислохотлар амалга оширилди. Айниқса, охириги ўн йилликда мамлакатимиз ҳаётидаги барқарор демократик юксалишлар нафақат халқимиз, балки, халқро жамоатчилик ва кўпчилик хорижий экспертларда катта қизиқиш уйғотди. Таъбир жоиз бўлса айтиш керакки, Ўзбекистон босқичма-босқич кўлга киритиб келаётган мамлакат ҳаётидаги бу юксак марралар дунё сиёсатчиларининг айна вақтдаги муҳокама марказида турган энг асосий масалалардан биридир.

Бунга тўла асосимиз бор. Масалан, икки палатали миллий парламент ташкил этилди... Президентнинг айрим ваколатлари Олий Мажлис Сенати ва Вазирлар Маҳкамасига олиб берилди... Давлат бошқарувини амалга ошириш

да сиёсий партияларнинг иштироки янада кенгайтирилди... Бундай мисолларни кўплаб келтиришимиз мумкин. Комил ишонч билан айтишимиз мумкин, айна вақтдаги қонунчилигимиздаги бу ўзгаришлар, янгиликлар Ўзбекистоннинг тарақиёт сари жадал одимлаётганлигидан нишондир.

Фракция йиғилишида Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатасининг 2010 йилги ҳисоботи ҳам депутатлар диққат марказида бўлди. Дастлаб ушбу масала юзасидан Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатасининг Бош инспектори Олимхон Рустамовнинг маърузаси тингланди.

Таъкидландики, Ҳисобот палатасининг Иш дастури Ўзбекистон Республикаси Президентини томонидан Хукуматнинг 2010 йил 29 январдаги 2009 йилнинг асосий яқунлари ва 2010 йилда Ўзбекистон ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган йиғилишида белгилаб берилган устувор вазифалардан келиб чиққан ҳолда ишлаб чиқилди.

Ҳисобот тadbирлари натижасига кўра, йўл қўйилган хато ва камчиликларни учун айрим мансабдор шахслар ўз лавозимидан озод этилди, айримларига нисбатан ҳайфсан эълон қилинган бўлса, баъзи ходимларга нисбатан молиявий жавобгарлик чоралари кўрилди. Ҳуқуқни муҳофизат қилувчи органлар томонидан жами 199 та мансабдор шахсларга нисбатан жиддий иш қўзғатилиб, тергов-суриштирув ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Мажлисида кизгин баҳс-мунозара, савол-жавоблардан сўнг фракция аъзолари Ҳисоб палатасининг иш самардорлиги ошганлигини алоҳида эътироф этган ҳолда 2010 йилги ҳисоботини маъқуллади. Кўрилган масалалар юзасидан фракция нуктаи назари белгилаб олинди.

варлар ишлаб чиқариш, қўшимча иш жойларини яратиш, хизмат ва сервисни ривожлантириш соҳаларига ажратилган маблағларнинг самарали ва мақсадли сарфланиши текширилди.

Ҳисобот йилида Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатаси Иш дастури асосида 22 та йўналишда 88 та объектда назорат тadbирини амалга оширди. Шундан, 2010 йил якуни бўйича 16 та йўналишдаги 64 та объектда назорат тadbирини тугаллади ва 6 та йўналишдаги 24 та объектда назорат тadbирини 2011 йилда давом эттирилмоқда.

Ҳисобот йилида Ҳисоб палатаси томонидан ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар билан ҳамкорликда ҳам назорат тadbирини ўтказилди. Амалга оширилган ишлар натижасида, аниқланган қонунбузарликлар ҳисобидан Давлат бюджетига ва давлат мақсадли жамғармаларига қарийб 50 миллиард сўм миқдоридagi маблағ ундирилиши таъминланди.

Назорат тadbирлари натижасига кўра, йўл қўйилган хато ва камчиликларни учун айрим мансабдор шахслар ўз лавозимидан озод этилди, айримларига нисбатан ҳайфсан эълон қилинган бўлса, баъзи ходимларга нисбатан молиявий жавобгарлик чоралари кўрилди. Ҳуқуқни муҳофизат қилувчи органлар томонидан жами 199 та мансабдор шахсларга нисбатан жиддий иш қўзғатилиб, тергов-суриштирув ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Мажлисида кизгин баҳс-мунозара, савол-жавоблардан сўнг фракция аъзолари Ҳисоб палатасининг иш самардорлиги ошганлигини алоҳида эътироф этган ҳолда 2010 йилги ҳисоботини маъқуллади.

Кўрилган масалалар юзасидан фракция нуктаи назари белгилаб олинди.

Долзарб вазифалар белгилаб олинди

« Давом. Бош 1-бетда

Мамлакатимизда суд-ҳуқуқ тизими ва сайлов қонунчилигини такомиллаштириш, фуқаролик жамияти институтлари ҳамда оммавий-ахборот воситаларини ривожлантириш, шунингдек, демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва иқтисодиётни либераллаштиришга қаратилган қатор қонунчилик ташаббуслари партия ташкилотларининг бугунги кунда ўз фаолиятига бўлган ёндашувларини тубдан ўзгартиришни талаб этмоқда.

Мамлакатимизда суд-ҳуқуқ тизими ва сайлов қонунчилигини такомиллаштириш, фуқаролик жамияти институтлари ҳамда оммавий-ахборот воситаларини ривожлантириш, шунингдек, демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва иқтисодиётни либераллаштиришга қаратилган қатор қонунчилик ташаббуслари партия ташкилотларининг бугунги кунда ўз фаолиятига бўлган ёндашувларини тубдан ўзгартиришни талаб этмоқда.

Шунингдек, Ҳисобот даврида Ўзбекистон «Адолат» СДП Тошкент вилояти Кенгаши ўзининг асосий эътиборини партиянинг жамиятдаги мавқеини мустаҳкамлаш, аъзолари ва тарафдорлари сонини кўпайтириш, сиёсий ва ҳуқуқий билимларини ошириш ва шу орқали уларнинг жамиятда ижтимоий-сиёсий фаолиятини таъминлашга қаратиб келаётганлиги, шу билан биргана, давлат сиёсатини қўллаб-қувватлашга оид чора-тadbир-

ларни амалга оширишга эътибор қаратилганлиги таъкидланди. Пленумда жойлардаги партия ташкилотлари олдидан турган вазифалар таҳлил этилиб, фаоллар ва кадрлар учун ўқув машғулотларини ташкил этиш, ўқиш давомида кадрлар зиммасидаги вазифаларни тушунтириб бериш, кадрлар билан ишлаш услуби, шакли ва усулини тўғри йўлга қўйиш, аъзолик бадалларини тўплаш, ички партиявий ва мафкуравий-ғоявий фаолиятини олиб бориш бўйича вазифалар белгилаб олинди.

Шунингдек, ўтган 2010 йил мобайнида Ўзбекистон «Адолат» СДП Тошкент вилояти Кенгашининг жойлардаги партия ташкилотлари томонидан «Баркамол авлод йили» Давлат дастури доирасида ташкил этилган учрашувлар, давра суҳбатлари ва турли семинар-тренинглар фойдадан хори бўлмаганлиги таъкидланди. «Адолат» СДП аъзолари сафида бўлишни истаётган, келгусидаги фаолиятини партия билан боғламоқчи бўлганлар сонини ортиб бораётганлиги бунинг ёрқин исботидир.

Пленум сўнггида муҳокама этилган масалалар юзасидан кераклиқ тақдир тавсиялар ишлаб чиқилиб, вилоят партия Кенгаши олдидан турган келгусидаги мақсад ва вазифалар белгилаб олинди.

Ташаббускорлик ва жонланиш

фаолиятда яққол сезилмоқда

Жараён

Ўзбекистон «Адолат» СДП Сурхондарё вилояти Кенгаши Матбуот хизмати.

Анъана тусини олаётган «Баркамол авлод — 2011» спорт мусобақаси бу йил Термиз шаҳрида ўтказилди. Шу муносабат билан шаҳарда кенг қамровли курилиш ва ободонлаштириш ишлари олиб борилаётир. Термиз давлат университети, 2-академик лицей ҳамда педагогика коллежи замонавий қиёфа касб этиб, шаҳар ҳуснига хусн қўшмоқда. Яқинда шаҳарнинг 5-даҳқаси Алишер Навоий майдони қайта реконструкция қилиниб, ҳашаматли бахт уйи ишга туширилди. Ўзида 12 минг томошабинга мўлжалланган йirik спорт иншоотида охириги курилиш ишлари олиб борилмоқда. Вилоят ҳокимлиги томонидан ташкил этилган ободончилик ишларида ташкилотлар билан бирга, Ўзбекистон «Адолат» СДПнинг Термиз шаҳар ҳамда Термиз туманининг кўп сонли аъзолари ҳам фаол қатнашмоқда.

Жумладан, улар Ат-Термизий қадамжосида ва шаҳарда олиб борилган ободончилик ишларида намуна кўрсатишди.

Тўйга тўёна билан бориш халқимизга хос феъл-аъло, — дейди партиянинг Термиз шаҳар Кенгаши раиси Зокир Сафаров. — Шаҳардаги ташландиқ ҳолга келиб қолган, салкам 3 гектардаги жойини обод қилиш ташаббуси билан чиқдик. Майдон атрофлари тупроқлар, чиқиндилардан тозаланиб, анвоий гуллар, кўплаб манзарали дарахт кўчатлари экилди.

Айтиш жоизки, вилоятда партиянинг Термиз шаҳар Кенгаши нафақат ўз аъзолари сонининг кўплиги жиҳатдан, балки амалий ишлари,

ташаббускорлиги билан ҳам кўрсаткичлари жиҳатидан алоҳида ажралиб туради. Унинг қамрови ҳатто маҳалла фаоллари билан ортиб бормоқда. Бошланғич партия ташкилотларининг сони шу кунларда 32 тани ташкил қилмоқда. Халқ депутатлари Термиз шаҳар Кенгашида 7 нафар депутат фаолият юритмоқда.

Биргина 18-Бўстон сайлов округидан депутат Бўри Маматуллоев ўтган йили қатор тақдирлар билан Халқ депутатлари шаҳар Кенгашига сўровнома киритди. Уларда Мангузарда маҳалла гузарини куриш, Ат-Термизий кўчасидаги 33-кўп қаватли уйини капитал таъмирлаш, Бўстон маҳалла фуқаролар йиғинида идора қилиб бериш, телефон алоқасини йўлга қўйиш, кўп қаватли турар-жой биноларида газ босимини ошириш каби кўплаб ечимини кутаётган масалалар кўтарилди. — дейди Мурод Ашуров. — Шаҳримиз кўчалари тобора обод бўлмоқда. Шу муносабат билан кўча транспортини тартибга келтириш борасида ҳам кенг қўламли ишлар қилинаёпти. Термиз шаҳар йўловчи ташиш корхоналари билан ҳамкорлик йўлга қўйилиб, бир қатор тақдирлар билан ҳам чиқилмоқда.

Мухтасар айтганда, бугунги кунда Термиз шаҳар партия Кенгаши фаолиятида ташаббускорлик ва жонланиш яққол сезилмоқда.

Тараққиёт сари яна бир қадам

Тadbир

Ўзбекистон «Адолат» СДП Андижон вилояти Кенгаши Матбуот хизмати.

Кенг жамоатчилик вакиллари иштирокдаги ушбу давра суҳбатиде давлатнинг раҳбарининг демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантиришга йўналирилган Концепцияси мазмун-мо-

ҳияти мутахассислар томонидан аҳолига содда ва раван тилда тушунирилди. Бу сайё-ҳаракатларнинг барчаси аҳоли фаровонлигини ошириш, иқтисодий ислохотлар самардорлигини янада мустаҳкамлаш, мамлакатимизнинг халқро майдондаги обрўини ошириб боришдан иборат эканлиги таъкидланди.

— Давлатимиз раҳбари томонидан ишлаб чиқилган мазкур Концепция мамлакатимиз тарақ-

қиёти йўлидаги яна бир муҳим қадам бўлди, — деди Халқ депутатлари Балиқчи тумани Кенгаши депутати Т.Аҳмадзонов. — Ушбу Концепцияни ҳар бир фуқаро, айниқса, ёшларнинг чуқур ўйганиши режадаги тараққиёт йўлимизнинг жадаллашишига хизмат қилади. Бу эса ўз навбатида ҳар бир фуқаронинг фаолият, ислохотларни амалга оширишда иштирок этишга ундайди.

«Тўйлар ҳақида ўйлар»

Ўзбекистон «Адолат» СДП Кармана тумани Кенгаши томонидан ўтказилган ушбу мавзудаги тadbир иштирокчиларда катта қизиқиш уйғотди

Фаолият

Ўзбекистон «Адолат» СДП Навоий вилояти Кенгаши Матбуот хизмати.

Барчамизга аёнки, истиқлол юртимизга ободлик, элга фаровонлик берди. Бугун қай гўшага, маҳалла ё хонадонга кирманг, кўркамлик, тўкин-сочинлик, саришталликка дуч келасиз. Шунингдек, фуқароларга ҳалол меҳнат қилиб, моддий шароитни юксалтиришга улкан имкониятлар яратилди. Буларнинг барчаси, кундалик ҳаётида, тўю тантаналарда акс этиб турибди. Сир эмаски, ушбу неъматлардан ўринсиз фойдаланиб, исрофгарчилик ва дабдабазоликка берилиб, йиллар даво-

мида жамғарган маблағини бир кунда совуриб, ночор аҳволга тушаётганлар ҳам топилади. Ўзбекистон «Адолат» СДП Кармана тумани Кенгаши томонидан «Айрончи» қишлоқ фуқаролар йиғинида бўлиб ўтган тadbирда ҳам айна шу иллатлар тилга олинди. Партия фаоллари, маҳаллий Кенгаш депутатлари, фуқаролар йиғини фаоллари ва маҳалла ахли иштирок этган ушбу тadbирда ўтказилаётган оилавий тантаналарни тартибга солиш, ортқча харажатларни чеклаш ҳақида гапирди.

— Оилавий сармоя «мен сендан камми» қабилда бир кунда сарflanмасдан, ёшларнинг эртанги бахтли кунларига қаратилмоғи адолатли иш бўлади, — деди «Адолат» СДП Кармана тумани Кенга-

ши раиси Обиджон Туробов. — Бошланғич ташкилотларимизда, турли меҳнат жамоаларида бу каби долзарб мавзуларда кўлаб тadbирлар ўтказиб турибмиз. Улар мақсад ва фойдаларининг ҳаётга чуқур кириб боришида ўз самарасини бераётир.

Партиянинг Навоий вилояти Кенгаши депутати Гулчеҳра Саторова ўз маърузасида бугунги кун ёшларининг дунёқараши, улар тарбиясида ота-она ва маҳаллақўй масъулияти, замонавий тўйлар қандай бўлиши кераклигига тўхталди. Маърузада оила қураётган ёшларнинг тиббий кўрик ва никоҳдан ўтиш жараёнларидаги қонуний мезонлар алоҳида таъкидланди. Иштирокчиларни қизиқтирган кўплаб саволларга атрофлик ҳам жавоб берди.

Ижтимоий ҳаёт

Айнан ёшлик чоғидан

спорт билан дўст бўлиш — мустаҳкам иродага замин

« Давоми. Боши 1-бетда

Афсуски, баъзан ўзимиз гувоҳ, ҳамма ота-оналар ҳам шундай қилишмайди. Эрталаб югуриш машини олаётган ўғил-қизини рағбатлантириш ўрнига «ким қўйибди сенга югуришни, бор, мол-ҳолга қара, томорқа қаровсиз қолди, кетмонни ол...» деб жеркиб беришади. Тўғри, болани меҳнатга, касб-хунарга ҳам ўргатиш керак. Аммо спортга бўлган жиндак меҳрни парваришласак, унда характер шаклланади, мақсад пайдо бўлади, ўзининг устидан ўзи голиб чиқиш журъати туғилади.

Холбуки, сўнгги йилларда мамлакатимизда болалар спортга бўлган эътибор ва ғамхўрлик жуда кучайиб кетди. Ҳатто боғча ва мактаб ёшида-ноқ уларни спортга жалб этиш тадбирлари қўрилаяпти. Биргина ўтган йили болалар спорт объектлари ва сузиш ҳавзаларини қуриш, реконструкция қилиш ҳамда капитал таъмирлаш дастури ижроси йўлида 95 та объект ишга туширилиб, уларнинг 61 таси кишлоқ жойларига тўғри келди.

Ўзбекистон Болалар спортни ривожлантириш жамғармаси Ҳомийлик кенгашининг навбатдаги йиғилишида айтилганидек, бу сурият ва бу маром жорий йилда ҳам изчил давом этиб, Жамғарма маблағлари ҳисобидан 149 та объект, чунончи, 130 та болалар спорт объектлари, 19 та сузиш ҳавзалари барпо этилиши кўзда тутилган. Уларнинг ҳам 118 таси

кишлоқ жойларида вужудга келади, албатта. Андижон, Наманган, Самарқанд вилоятларида профессионал футбол клублари ташкил этилиши назарга олинган. «Баркамол авлод — 2011» спорт мусобақаларининг финал босқичи бу йил Сурхондарё вилоятида ўтказилиши учун ҳозир у ерда кетаётган кизгин тайёргарлик ишларини айтмайсиз-ми?! Қатор янги болалар спорт мажмуалари, 10 минг томошабинга мўлжалланган (футбол-енгил атлетика майдонига эга) универсал спорт зали, «Кураш» спорт мажмуаси...

Нафсиламбирини айтганда, буларнинг ҳаммаси ўз-ўзидан бўлаётгани йўқ. Хукуматимиз, шахсан давлатимиз раҳбари раҳнамолигида республика-мизда болалар спортни ривожлантириш жамғармаси маблағларини шакллантириш ва улардан мақсадли фойдаланиш чора-тадбирлари ижроси қатъий назоратда турибди. Айниқса, Юртбошимиз йиғилишида фахр билан келтирган мана бу рақамларга эътибор беринг: **«Ўтган йили ушбу мақсадлар учун 111,1 миллиард сўм ажратиш кўзда тутилган бўлиб, амалда бу кўрсаткич 116,8 миллиард сўмни ташкил этди. Хорижий валютадаги тушумлар эса 1,72 миллион АҚШ долларини ташкил қилди. Ай-тиш жоизки, 2008-2011 йилларда маблағлар тушу-ми 55,9 фоизга кўпайди ва бу, ўз навбатида, ҳомий-**

ларнинг мамлакатимизда болалар спортни ривожлантириш ва жамғарма ишини фаоллаштиришга эътибори ортиб бораётганидан далолат беради.

Ана шу эътибор ва ана шу далолатни ҳозирги кунда юртимизда 6-15 ёшдаги 1,6 миллион нафар ўқувчи спорт ва жисмоний тарбия билан шуғулланаётган жараёнларда кўриб турибмиз. Мана шу рақамни ўзиёқ келгусида Ўзбекистонда миллион-миллионлаб нафар ёш спортчилар авлоди етишиб чиқади, дегани эмасми? Зеро, Президентимизнинг машхур сўзлари билан тавсиф қилсак, **«Буюқ давлатни соғлом миллат, соғлом авлод-гина қура олади!»**. Қолаверса, бирор бир мамлакатда ҳам болалар спортни ривожлантирмасдан ўша мамлакат спорт келажагини таъминлаш мушкуллиги ёхуд халқроқ майдонда обрў-эътибор қозониши гумонлигини ҳаёт тасдиқлаб турибди.

Яна бир жиҳат: болаларнинг акалари бўлмиш ўсмир ёшларни оммавий спортга жалб этишда «Кичик Олимпиада» номи-ни олган уч босқичли мусобақалар ҳам бугун кимни ҳаяжонлантирмайди, дейсиз. Унинг доирасида ўтказилаётган умумтаълим мактаблари ўқувчиларининг «Умид ниҳоллари», академик лицей ва касб-хунар коллежлари ўқувчиларининг «Баркамол авлод» ҳамда олий ўқув юртлири талабаларининг Универсиада спорт ўйинлари ҳам болаларни спортга бўлган

қизиқишини тобора ошириб, мазкур ўйинлар ёшлар ўртасида бетақрор беллашувлар тусини олгани, олаётгани аини ҳақиқат!

Фараз қилинг, нуфузли-нуфузли халқроқ спорт мусобақаларида юртимиз фарзандлари голиб чиқиб, шохсупага чиққанларида ва давлатимиз байроғи кўтарилиб, мадҳиямиз янграганида, беихтиёр кўксингиз кўтарилиб, бошингиз осмонга етгудек бўлади... Дўппингизни осмонга отиб **«Яша, Ўзбекистон!»** деб ҳайкириб юборишингиз ҳам табиий. Лекин шундай кезларда яна бир мақсадни ўйлайсан киши: мақсадимиз — фақат соврин ва медалларни қўлга киритиш эмас (киритганга-ку не етсин, албатта!), балки фарзандларимизнинг сихат-саломатлигига эришишдир. Кўзда тутган марамиз шундаки, токи, бирор бола, болақай, қақажон қизларимиз спорт ўйинларидан, спорт билан шуғулланишдан четда қолмасин. Бу фикримизнинг асл мазмунига Президентимиз йиғилишида шундай бир чиройли таъриф бердилар: **«...Спорт билан шуғулланган қиз бола эртага она бўлади, соғлом зурриётни дунёга келтиради. Айни пайтда ўз фарзандига спортга меҳр туйғусини сингдиради. Қайд этиш жоизки, мамлакатимизда амалга оширилаётган «Соғлом она — соғлом бола» дастурининг асосий маъно-мазмуни ҳам шундан иборатдир».**

Энг муқаррам зот —

опа-сингилларимиз эъзози

Эътироф

Ҳидоят Жўраева,
«Adolat» мухбири.

Аёл ва жамият. Бу икки сўзни бир-бирдан айро ҳолда тасаввур этиб бўлмайди. Боиси, тезкор ва шиддатли жараёнлар кечаётган бир пайтда аёл жамиятда том маънода ўз ўрнини топди. Янаям аниқроғи, жамиятнинг энг фаол аъзосига айланиб улгурди.

Аёл қадри ва шаъни, унинг оила ва жамиятдаги ўрни ҳаммаша юксак. Нозик ҳилқат бўлмиш аёлни нафақат она, балки фарзанд тарбияси билан шуғулланаётган жонқуяр устоз, саранжом-саришта бека, садоқатли ёр тимсолида кўрамиз. Азалдан инжа фазилатларни ўзида муҳасам айлаган аёл ҳаммаша улугланган. Ҳаётини фарзандлар келажағи, бахту иқболига бағишлаган, оилани муқаддас билиб, оддий, камтарона яшаган, қадок қўллари билан ҳайратга сабаб бўлгулик мўъжизалар яратаётган аёл доим хурмат ва эҳтиромга лойиқ бўлган. Улар борлиги учун ҳаёт мазмунли, миллат бардавон.

Ўзбек аёлини ҳар қанча ардоқласак, шарафласак арзийди. Боиси, ўзбек аёли дунёга донғи кетган не-не буюк алломо донишмандларни тарбиялаб вояга етказган. Ватанпарварлиги, мардлиги ва жасорати билан тарихда ном қолдирган Тумарису Бибиҳонимлар, Нодираю Зебуносолар ҳам бизнинг ажодларимиз. Оила маънавиятини яратган, бола тарбиясига масъулият билан ёндашган, фарзандлари бахти иқболи учун қайғурадиган ўзбек онаси беҳижга улугланмаган. Энг муҳими, жамиятнинг асосий бўғини бўлмиш оила ҳаловати унинг қўлида. Эътиборлиси, хонадоннинг бахтли ҳаётини меҳри билан яратади.

Мустақилликнинг илк кунларидан бошлаб юртимизда демократик давлат, эркин ва фаровон ҳаёт қуриш йўлида хотин-қизларнинг ўрни ва нуфузини юксалтириш, уларнинг ҳақ-ҳуқуқлари, қонуний манфаатларини таъминлаш, қобилият ва имкониятларини рўйбга чиқариш, бир сўз билан айтганда, аёлларимизни жамиятимизнинг тенг ҳуқуқли, фаол ва бунёдкор аъзосига айлантириш борасида кенг қўламли ишлар амалга оширилди. Аёлларимизнинг жамиятда муносиб ўрин эгаллашлари, иқтидор ва имкониятларини тўлиқ намоён этишлари учун барча шароит яратиб берилди. Бинобарин, аёлларнинг жамиятдаги мавқеи ва ўрнини кўтариш давлатчилигимизнинг устувор ва асосий йўналишларидан бири сифатида юртимиз аёлларининг ижтимоий ҳуқуқлари қароратланганилиги ва муҳофазаланганлигидан далолат беради.

Ўтган йиллар мобайнида аёлларни ҳимоялашга қаратилган юзга яқин миллий ва Халқаро ҳужжатлар қабул қилинди. Айни пайтда ана шу саъй-ҳаракатлар самараси барча жабҳаларда намоён бўлмоқда. Чунончи, ҳозирда олий қонунчилик идоралари, жойлардаги вакилик органлари ва ижро ҳокимияти, суд-ҳуқуқ соҳаси, маҳаллий ва ўзини-ўзи бошқариш тизимлари, нодавлат ташкилотлар фаолиятида бунга гувоҳ бўлиш мумкин.

Турли тармоқ ва соҳаларда аёллар улуши ортди. Жумладан, Конституцион суд тизимида 20 фоиз, Олий суд тизимида 14,6 фоиз, ҳўжалик судлари тизимида 15,8 фоиз, ишлаб чиқариш соҳасида 42,8 фоиз, қишлоқ ҳўжалиги соҳасида 42,8 фоиз, таълим, маданият ва илм-фан соҳасида 72,9 фоиз, соғлиқни сақлаш тизимида 75,3 фоизини аёллар ташкил этмоқда.

Республикада мавжуд фермер ҳўжалиklarининг 2 фоизга яқинини аёллар бошқармоқда. Ўзини-ўзи бошқариш органлари раҳбарларининг 25 фоизини аёллар ташкил этади. Фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органларида 8414 нафар диний-маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича опа-сингилларимиз меҳнат қилмоқда.

2004 йилда хотин-қизларнинг давлат бошқарувидаги иштироки, уларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш масаласи янги босқичга кўтарилди. Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайловлар тўғрисида»-ги Қонунига, Сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатларига сиёсий партиялардан кўрсатилмайдиган депутатликка номзодларнинг камида 30 фоизини аёллар ташкил этиши шарт экани тўғрисидаги норма киритилиб квота жорий этилди.

Олиб борилган ишлар натижасида 2009 йилги сайловларда Олий Мажлисидаги қонунчилик палатасидаги 150 нафар депутатнинг 22 фоизини аёллар ташкил этишига эришилди. Олий Мажлис Сенати аъзоларининг 15 фоизи аёллардир. Улар орасида Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери, Сенати раисининг ўринбосари, қўмита раиси, бош вазир ўринбосари — Республика хотин-қизлар кенгаши раиси ҳамда вазир ҳам бор. Мамлакатимиздаги маҳаллий вакилик органларида фаолият кўрсатаётган аёллар эса бугунги кунда жами депутатлар сонининг 20 фоиздан ортигини ташкил этади.

Давлатимиз раҳбари Ўзбекистон хотин-қизларига йўллаган табригида таъкидлаганидек, аёлларимизнинг сиёсий-ижтимоий ҳаётидаги ўрни ва таъсири ортиб бораётганини давлат ҳокимиятининг барча бўғиндаги вакилик органлари-

да 1131 нафар хотин-қиз, жумладан, Олий Мажлисимиз таркибида 48 нафар сенатор ва депутат фаолият кўрсатаётгани, қарийб 332 минг аёл сиёсий аёлларнинг аъзоси сифатида ўз салоҳиятини намоён қилаётгани, фуқаролик жамиятининг таянчи бўлган нодавлат нотижорат ташкилотларда уларнинг фаол иштирок этаётганини кўриш, кузатиш қийин эмас.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, хотин-қизлар юртимиздаги ўзгаришлар жараёнида фаол иштирок этиш билан бирга ўзининг билими, профессионал малакаси ва маҳорати ҳисобидан кўпгина жабҳаларда етакчи мавқеларни эгаллаб келмоқда. Бугунги кунда ҳаётимизда тобора кенг ўрин эгаллаётган фермерлик ҳаракати, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни, илму фан тиббиёт, таълим-тарбия, маданият ва санъат каби кўплаб муҳим соҳа ва тармоқларнинг ривожини аёлларнинг иштирокисиз тасаввур этиб бўлмайди.

Аёлга таъриф берганда унинг қўли гул, меҳнатсевар эканлиги алоҳида эътироф этилади. Бу бежиз эмас, албатта. Айниқса, меҳнати кадр топаётган юрtdа яшаётганлиги фидойи, ташаббускор, жонқуяр аёлларимизнинг кучига-куч, ғайратига ғайрат қўшади, шу-бҳасис. Бу борада ҳам юртимиз аёлларига ҳавас қилса бўлади. Барча соҳада ўз иқтидорини намоён этган аёлларимиз муносиб рағбат топаётганлиги бор гап. Жумладан, 1997 йилдан буён 13 нафар фаол ва ибратли аёлларимизга давлатимизнинг энг нуфузли «Ўзбекистон Қахрамони» унвани берилди. 64 нафар хотин-қизлар «Ниҳол» мукофоти совриндори бўлди.

Аёлларимиз илм-фан йўналишида ҳам ўз ўринларига эга. Улар томонидан 300 дан ортиқ докторлик, 3 мингга яқин номзодлик диссертациялари ҳимоя қилинди. Илмий иш билан шуғулланаётган хотин-қиз олимлар сони бугун 4000 нафарга етди.

Аёлларнинг истеъдоди ва салоҳиятини рўёбга чиқариш йўлида амалга оширилаётган саъй-ҳаракатлар ҳам бугун ўз мевасини бермоқда. Агар 2005 йилда 198,4 минг нафар хотин-қиз иш билан таъминланган бўлса, 2010 йил давомида опа-сингилларимиз учун қарийб 460 мингга яқин иш ўрни яратилди.

Аёлни улуглаган, авайлаб-асраган юртининг келажағи буюк. Зотан, юртбошимиз таъкидлаганидек, дунёдаги барча мўъжизавий қудрат ва гўзаллик, баркамоллик ҳамда чексиз меҳр-муҳаббат тимсоли бўлган оналаримизни, дилбар аёлларимизни ардоқлаш, керак бўлса, уларнинг буюклиги олдида таъзим этиш ҳар қандай инсоннинг шарафли бурчидир.

«ДЕЖОВ БАРОКОТ» МЧЖ
жамоаси

ёшарини ва янгилашни байрами — «Наврўз» билан барча юртдошларимизни самимий мубороқбод этади.

мамлакатимиз фуқароларини, меҳр-мурувват ва эзгулик айёми — Наврўз умумхалқ байрами билан табриклайди.

Бахт ва баҳор байрами барчамизга мубороқ бўлсин!

Эзгу ниятларингиз амалга ошсин.

Қадимий айём сизларга битмас-туғанмас қувонч олиб келсин!

Табрик

Даромад декларацияларининг қандай турлари бор?

Солиқ

М.МУСАЕВ,
Бектемир тумани
ДСИ ходими.

Даромад декларацияси, бу — солиқ тўловчилар томонидан муайян ҳисобот давридаги моддий кўришига тенглаштирилган даромадларни давлат бюджетига олдидан қонунийлаштириш бўйича расмийлаштирилладиган махсус даромад ҳисоботи. У — бўнак (аванс) даромад, якуний даромад ва йиллик даромад декларациялари каби турлардан иборат. Масалан, бўнак даромад декларациялари кўйидаги тоифадаги жисмоний шахслар

томонидан расмийлаштирилади:

Жисмоний шахс ўз мулки бўлган — ижарага берилган мол-мулклар, уй-жойлари, автоуловлар, техник қурилма ва ускуналар ҳамда бошқа турдаги моддий ва номоддий мулклар бўйича олган, олаётган ва олиши кутилаётган даромадлари бўйича расмийлаштирилади.

Якуний даромад декларацияларини ижара бўйича бўнак даромад декларацияларини ҳисобот йилида расмийлаштирган жисмоний шахслар йил тугагандан сўнг кейинги йилнинг 15 январигача ўтган йилдаги ижара бўйича расмийлаштирилган бўнак (аванс)

даромад декларациялари жамламаси юзасидан якуний даромад декларацияларини расмийлаштиришлари керак.

Жами йиллик даромад декларацияларини ҳисобот йилида қўшимча даромад (меҳнат дафтарчаси юритилмаган ҳолда фуқаролик меҳнат шартномалари орқали олинган даромад)га эга бўлганлар билан бир қаторда якуний даромад декларацияларини расмийлаштирган жисмоний шахслар кейинги йилнинг 1 апрелигача бошқа даромадлари юзасидан расмий маълумотларни тақдим этиб, йиллик даромад декларацияларини расмийлаштирилган бўнак (аванс)

Кармана туманидаги «ВАХТИҲОР ВУНҲОДКОР»

ишлаб чиқариш савдо фирмаси аъзолари

юртимиз аҳли ва меҳмонларини
меҳр-оқибат, мурувват ҳамда саҳоват рамзи —
НАВРЎЗ айёми билан
самимий муборакбод этади!

Эзгулик сари етакловчи
Наврўз шодиёнаси шуқуҳи
йил бўйи қалбимизни тарк этмасин.

«АНГРЕН МАТЛУБОТ САВДО ИНВЕСТ» МҲЖ жамоаси

баҳор айёми —
НАВРЎЗИ ОЛАМ

билан самимий
қутлайди.

Ушбу қувончли
кунларда Сиз азизларга

сиҳат-саломатлик,
баркамоллик ва

эзгу ишларингизда
ривож тилаймиз!

Навбаҳор туманидаги

«ЗАРИФБЕК ИЛҲОМ» ФИРМАСИ ЖАМОАСИ

муҳтарам ватандошларимизни тинчлик ва
осойишталик, туғилиш, яшариш тимсоли —

Наврўз айёми билан чин дилдан қутлайди.

Барча ҳамюртларга баҳорий кайфият, узоқ умр,
Ватанимиз фаровонлиги йўлидаги эзгу ишларига
муваффақиятлар тилайди.

Наврўзи олам ташрифидан
қалблар қувончга тўлаверсин.

Кармана туманидаги

«Мирзамўмин чашмаси» фирмаси жамоаси

бутун халқимизни
яқинлашиб келаётган

янгилашиш,

бунёдкорлик,

меҳр-оқибат

байрами —

Наврўз айёми билан

самимий

муборакбод этади.

Барча-барчага

бахт-саодат,

хурсандчилик,

дастурхонларига

тўкин-сочинлик

тилайди!

Тинчлик, фаровонлик
ҳамиша ёр бўлсин!

**Навоий вилоятидаги
«Акмал Бахтиёр» хусусий корхонаси
жамоаси**

муҳтарам ватандошларимизни олижаноб,
ғўзал фазилатлари билан Ватанимиздаги
барча миллат ва элатлар учун зоят азиз бўлган
Наврўз айёми билан чин дилдан
табриклайди.

Наврўзи олам завқи қалбларимизни
янги орзу-ниятлар, мақсадларга тўлдириб,
хуш кайфият бағишлаб юраверсин.

Хонадонингизга файзу барака, тинчлик-хотиржамлик,
ишларингизга омад тилаймиз!

**Байрам кайфияти Сизларни
асло тарк этмасин!**

**Навоий шаҳридаги
«ДИАМОНД ТЕАДС»
хусусий корхонаси
жамоаси**

барча юртдошларимизни
кириб келаётган
НАВРЎЗИ ОЛАМ —
яшариш, янгиланиш айёми билан
самимий кутлайди!

Азиз юртдошлар!
Шундай қутлуғ айём арафасида
Сиз азизларни муборакбод
этишдан гоятда бахтиёрмиз.

**«Сурхондарёчорваозуқалари»
бош бирлашмаси
жамоаси**

халқимизни янгиланиш ва яшариш

байрами — **Наврўзи олам**

билан чин қалбдан муборакбод этади!

**Байрам
барчангизга
қутлуғ
бўлсин,
азиз
юртдошлар!**

Халқаро ҳаёт

АЁЛ ДЕПУТАТЛАР СЕНИ ХАМОН КАМ

Дунёда гендер тенгликка, айниқса, аёлларнинг сиёсатдаги иштирокини кенгайтириш мақсадларига эришишни таъминлашга муваффақ бўлинмапти. Таъкидлаш кераки, аёллар ҳамон жаҳоннинг кўплаб мамлакатларида қонунчилик ва ижро ҳокимиятларидан ўрин олмай келмоқда. Бугунги кунда уларга дунё парламентларидаги ўринларнинг 19 фоизи тегишли ҳолос. БМТнинг Женевадаги қароргоҳида Парламентлараро уюшма томонидан тарқатилган маърузада ана шундай ҳулосалар эълон қилинган.

Маъруза муаллифлари фақат 43 та мамлакат парламентларига аёлларнинг қонун чиқарувчи ҳокимиятдаги 30 фоизлик квотасини таъминлашга муваффақ бўлганига эътиборни қаратади. Кубонарлиси, ушбу рўйхатда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлигига аёл номзодлар кўрсатишда 30 фоизлик квотани қонунчилик йўли билан мустақамлаб қўйган Ўзбекистон номи ҳам бор. 62 та мамлакатда эса депутат аёлларнинг салмоғи 10 фоиздан камроқни ташкил этади. Дунёнинг 10 та мамлакатда парламентида аёллар умуман йўқ. Бугунги кунда давлат раҳбарлари орасида 9 нафар, ҳукумат раҳбарлари орасида 13 нафар аёллар мавжуд экан.

БМТ: 2010 ЙИЛ АФГОНИСТОН УЧУН ЭНГ КОНЛИ ЙИЛ

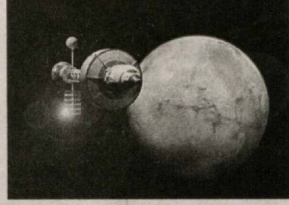
БМТ ҳисоботида кўра, икки йилдан буён Афғонистондаги урушда ҳалок бўлган оддий фуқаролар сони ўсишда давом этмоқда. Айниқса, аёллар ва болалар ўлимнинг кескин ортигани ачинардир.

Ҳисоботда айтилишича, 2010 йил Афғонистонда Толибон ағдарилганидан буён давом этаётган ички урушнинг энг қонлисига айланган. Биргина ўтган йили 2700 нафардан ортиқ инсоннинг ҳалок бўлиши (бу 2009 йилга нисбатан 15% кўпроқдир) бунинг ис-

ботидир. БМТ вакиллари фикрича, талафотларнинг ошишига асосан Толибон ва бошқа террорчи гуруҳлар айбдор. Қурбонларнинг деярли 75% Толибон қўлидан ўлим топган. Афғонистон ҳукумати ва НАТО кучларининг хатоси туфайли ҳалок бўлганлар сони кескин қисқарганига қарамай, 16% лик маррани забт этган.

Ўтган йил буюртма қотилликлар сони ҳам икки бараварга кўпайиб, 462 тани ташкил этган. Асосан ҳукумат ходимлари, сиёсатчилар ва қабила оқсоқоллари террорчилар нишонига айланмоқда.

МАРС МИССИЯСИ ХАВФ ОСТИДА

АҚШ ва Европа мамлакатларининг Марсни тадқиқ қилиш бўйича қўшма лойиҳаси қайта қўриб чиқилди. Америка томони лойиҳани амалга ошириш учун маблағ етишмаслигини баён қилганидан сўнг бунга зарурат туилган.

Аввалроқ АҚШнинг аэрокосмик агентлиги (НАСА) ва ЕКА (Европа космик агентлиги) Қизил сайёрага биргаликда иккита аппарат жўнатишга қарор қилганди.

Бироқ яқинда АҚШнинг тадқиқотлар бўйича Миллий кенгаши эълон қилган маърузада айтилишича, Америка томони бюджет лойиҳаси учун жуда катта маблағ (3,5 миллиард доллар) сарфлаган, шу боис мазкур суммани 1 миллиардга камайтириш мақсадига мувофиқ.

Фақат тавсия хусусиятига эга бўлган мазкур ҳужжат Қўшма Штатларнинг лойиҳадаги иштирокини камайтириш ва хатто уни амалга оширишдан бош тортишни тақлиф этади.

ГСДП СОЦИАЛИСТ ИНТЕРНАЦИОНАЛДАН ЧИҚМОҚЧИМИ?

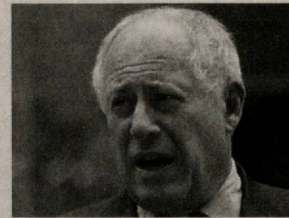

Германия социал-демократик партияси (ГСДП) дунёнинг 160 дан ортиқ мамлакатидagi социалистик ва социал-демократик партияларни бирлаштирган халқаро ноҳукумат ташкилот — Социалистик интернационалдан чиқиш борасида нўпўса қилди. Партия раиси Зигмар Габриэлининг айтишича, Социалистик интернационал жаҳонда озодлик овози бўлишдан тўхтади ва шу боис ташкилотда кескин ислохотлар ўтказиш керак. Бунинг учун, сиёсатчи таъбири билан айтганда, Социалистик интернационал озодлик ва эркинлик қўлини олиб қочиб беради, шу боис ташкилотда кескин ислохотлар ўтказиш керак.

Интернет хабарлари асосида Н.МАЙЛИЕВ тайёрлади.

ИЛЛИНОЙСДА ЎЛИМ ҲУКМИ БЕКОР БЎЛДИ

Иллинойсда ўлим жазоси бекор қилинди, деб хабар беради, Associated Press. Бу борадаги қонунни штат губернатори Пат Квинн (Pat Quinn) тантанали маросимда эълон қилди. Губернатор даставвал 15 нафар оғир жазога тортилиши керак бўлган маҳбус

СИГАРЕТАЛАРНИ ПЕШТАХТАГА ТАХЛАШ ТАҚИКЛАНАДИ

Буюк Британия соғлиқни сақлаш департаменти чекишга қарши кураш режасини ишлаб чиқди. Унга кўра, сотувчиларнинг тамаки маҳсулотларини савдо пештахталарига чиқариши ман этилади. Янги қоидага биноан, сигареталар билан фақат пештахта остидан савдо қилиш мумкин. Бу каби тузагишлар йирик дўкон ва супермаркетларда 2012 йилнинг апрелидан, қолган савдо шохобчаларида 2015 йилдан қучга киради. Департамент шунингдек, жорий йилнинг охирига қадар сигарета пачкаларига логотиплар босиш масаласини ҳам чуқур ўрганиб чиқмоқчи.

СИГАРЕТАЛАРНИ ПЕШТАХТАГА ТАХЛАШ ТАҚИКЛАНАДИ

Ман шундай чоралар ёрдамида Буюк Британия расмийлари яқин беш йил мобайнида чекувчилар сонини 18,5% қисқартиришни режалаштирмоқда. Ҳозирда катта ёшлилар орасидаги чекувчилар сони 21,2 фоизни ташкил этмоқда. Кириллик соғлиқни сақлаш департаменти маълумотида қараганда, чекиш ортидан келиб чиқадиган касалликлардан ҳар йили 80 минг британиялик ҳаётдан кўз юмади.

ришайтган ҳозирги даврда дин ва диний конфессиялар алоқаларини тўғри йўлга қўйиш жакон халқлари ўртасида ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик муҳитини қарор топтиришининг муҳим шарти бўлиб келмоқда.

ҳукмини умрбод қамоқ жазоси билан алмаштирилиши хусусидаги фармойишга имзо чекиди.

Хабарларга кўра, ўлим жазосини бекор қилиш учун 2011 йилнинг январида Иллинойс сенати овоз берган бўлса, ундан олдинроқ ислохотлар режасини штат қонунчилик органининг куйи палатаси тасдиқлаганди. Шундай қилиб Иллинойс ўлим жазосини бекор қилган АҚШнинг ўн олтинчи штатига айланган.

Ўлим ҳукми Колумбия федерал округида ҳам чиқарилмайдди. Бироқ қолган 35 та штатда оғир жазо тайинлаш ҳукми таъкиқланмаган.

СИГАРЕТАЛАРНИ ПЕШТАХТАГА ТАХЛАШ ТАҚИКЛАНАДИ

Ман шундай чоралар ёрдамида Буюк Британия расмийлари яқин беш йил мобайнида чекувчилар сонини 18,5% қисқартиришни режалаштирмоқда. Ҳозирда катта ёшлилар орасидаги чекувчилар сони 21,2 фоизни ташкил этмоқда. Кириллик соғлиқни сақлаш департаменти маълумотида қараганда, чекиш ортидан келиб чиқадиган касалликлардан ҳар йили 80 минг британиялик ҳаётдан кўз юмади.

Ман шундай чоралар ёрдамида Буюк Британия расмийлари яқин беш йил мобайнида чекувчилар сонини 18,5% қисқартиришни режалаштирмоқда. Ҳозирда катта ёшлилар орасидаги чекувчилар сони 21,2 фоизни ташкил этмоқда. Кириллик соғлиқни сақлаш департаменти маълумотида қараганда, чекиш ортидан келиб чиқадиган касалликлардан ҳар йили 80 минг британиялик ҳаётдан кўз юмади.

ГСДП СОЦИАЛИСТ ИНТЕРНАЦИОНАЛДАН ЧИҚМОҚЧИМИ?

Германия социал-демократик партияси (ГСДП) дунёнинг 160 дан ортиқ мамлакатидagi социалистик ва социал-демократик партияларни бирлаштирган халқаро ноҳукумат ташкилот — Социалистик интернационалдан чиқиш борасида нўпўса қилди. Партия раиси Зигмар Габриэлининг айтишича, Социалистик интернационал жаҳонда озодлик овози бўлишдан тўхтади ва шу боис ташкилотда кескин ислохотлар ўтказиш керак. Бунинг учун, сиёсатчи таъбири билан айтганда, Социалистик интернационал озодлик ва эркинлик қўлини олиб қочиб беради, шу боис ташкилотда кескин ислохотлар ўтказиш керак.

Интернет хабарлари асосида Н.МАЙЛИЕВ тайёрлади.

ГИСДП СОЦИАЛИСТ ИНТЕРНАЦИОНАЛДАН ЧИҚМОҚЧИМИ?

Германия социал-демократик партияси (ГСДП) дунёнинг 160 дан ортиқ мамлакатидagi социалистик ва социал-демократик партияларни бирлаштирган халқаро ноҳукумат ташкилот — Социалистик интернационалдан чиқиш борасида нўпўса қилди. Партия раиси Зигмар Габриэлининг айтишича, Социалистик интернационал жаҳонда озодлик овози бўлишдан тўхтади ва шу боис ташкилотда кескин ислохотлар ўтказиш керак. Бунинг учун, сиёсатчи таъбири билан айтганда, Социалистик интернационал озодлик ва эркинлик қўлини олиб қочиб беради, шу боис ташкилотда кескин ислохотлар ўтказиш керак.

Интернет хабарлари асосида Н.МАЙЛИЕВ тайёрлади.

Интернет хабарлари асосида Н.МАЙЛИЕВ тайёрлади.

Бироқ дунёда бўлганидек, мамлакатимиз ҳудудида ҳам легал ва нелегал диний фаолият юретаётган пролетизм, яъни, бир конфессиядаги диндорларни бошқасига ўтказишга қаратилган фаолият, шунингдек, бошқа миссионерлик ҳаракатларининг вужудга келиши ва ривожланиши хавфи сақланиб қолмоқда.

Расмий рўйхатдан ўтмаган, аксари ҳолларда хонадон ёки шахсий йиғинлар жойида ўтказилган қўштинроқ орасидаги диний йўналишлар талайгина. Улар ижтимоий ҳимоя, маслаҳатга муҳтож қатламларни ҳам, ўзига тўқ, келажақдан умидди катта одамларни ҳам жалб қилишининг турли йўлларини пухтали билан ишга солиб, ўз сафлари, гоёдошларини кўпайтириб боришяпти.

Кузатувчилар фикрича, бутун

Тараққиётни тезлаштирувчи «қурол»

Шарҳ
Абдували СОЙИБНАЗАРОВ.

Бугунга келиб янги инновацион технологияларга қатъий эътибор қаратилаётгани, нефть ва газга муқобил, арзон ва камхарж энергия манбалари ҳамда уларни ишлаб чиқаришга мўлжалланган технологияларга қўри эътибор туфайли экспертлар айни соҳага дунёни молявий ва иқтисодий чигалликлардан олиб чиқа оладиган «халоскор қурол» дея қарай бошлади. У нафақат инқирозни тўхтатувчи, балки давлатларнинг тараққиётини тезлаштиришга хизмат қилувчи восита ҳам эканлиги бутун ер юзида эътироф этилди. Жоназон Ўзбекистонимизда ҳам илғор инновацион қаратилган рўйбога чиқариши масаласига устувор аҳамият қаратилаётгани бежиз эмас, албатта.

Ишлаб чиқариш харажатлари ва маҳсулот таннархини камайтиришга хизмат қиладиган ва қайта тикланадиган ноанъанавий энергия манбаларидан фойдаланиш механизми ишлаб чиқиш, қабул қилиш ва татбиқ этиш масалалари «Адолат» СДП диққат марказида. Табиийки, энергиянинг барча муқобил турларини комплекс равишда ривожлантириш рақобатли энергетика бозорини ташкил этиш имконини беради. Шу боис соҳадаги дунё тажрибаси билан танишиш фойдасидан холи эмас.

Эътироф этиш керак: тежамкор, самарали ва чиқиндисиз муқобил энергияни берадиган технологияларни кенг жорий этиш мавзуси аксарият халқаро урчушларнинг ҳам асосий масаласига айланган. Бугун кўплаб давлатлар табиат неъматларидан шафқатсизларча фойдаланиш боши берк қўча эканини, шунинг учун ҳам муқобил энергия манбаларини ривожлантириш ҳаёт талаби бўлиб қолганини тушуниб етдилар, ҳисоби. Бутун бошли тизимлар, халқ ҳўжалиги мажмуаларини ана шундай технологиялар асосида ишлашга ўтказиш фойдасидан холи эмаслиги ҳам тез-тез тилга олинапти. АҚШда эса 2008 йилда янги кучланишда ишга туширилган энергетиканинг деярли 40 фозини шамол станциялари ташкил этганини таъкидлаш мумкин. Испания

сармоялар микдоридан ҳам кўриш мумкин. Биргина Еврохудудга кирувчи давлатлар муқобил энерготехнологияларни ишлаб чиқаришга кетадиган харажатларни йилга 8 миллиард еврога кўпайтиришни режалаштирмоқдалар. АҚШда эса 2008 йилда янги кучланишда ишга туширилган энергетиканинг деярли 40 фозини шамол станциялари ташкил этганини таъкидлаш мумкин. Испания

сармоялар микдоридан ҳам кўриш мумкин. Биргина Еврохудудга кирувчи давлатлар муқобил энерготехнологияларни ишлаб чиқаришга кетадиган харажатларни йилга 8 миллиард еврога кўпайтиришни режалаштирмоқдалар. АҚШда эса 2008 йилда янги кучланишда ишга туширилган энергетиканинг деярли 40 фозини шамол станциялари ташкил этганини таъкидлаш мумкин. Испания

...станциядан нафақат электр ва иссиқлик энергияси олиш, хатто денгиз сувини чуқуқлаштиришда ҳам фойдаланиш мумкинлиги маълум бўлди. Станцияга ўрнатилган мослама кунига 40 мингдан то 240 минг куб метргача бўлган шўр сувни тозалаш имкониятига эгаллиги айтилмоқда. Нафақат энергия, балки чуқуқ сувга ҳам талаб ошиб бораётган бир пайтда денгиз сувини маълум микдорда истеъмолга яроқли қилиб бера олиш имконияти туфайли келажакда хорижий буюртмачилар томонидан сузиб юрвчи АЭСларга талаб ошиши мумкин.

биллар (бюджет нархи 10-15 минг АҚШ доллари) ишлаб чиқаришни режалаштирган бўлсалар, Австралия ҳукумати дунёдаги энг йирик, қуввати 1000 мегаваттга тенг куёш электростанциясини барпо қилиш режасини ошкор қилди. Шубҳасиз, бундай қувватда ишлайдиган станция ҳали дунёда йўқ. Севильяда қўрилаётган энергетик мажмуа ҳам ҳозирча 20 мегаватт энергия етказиб беради. Бу камиди 10 мингта хонадонни электр билан таъминлаш

келаси йилдан янги энергия манбалари улушини мамлакат умумий энергобалансининг 30 фоизигача етказмоқчи.

Соҳа вакиллари ҳозирданок экологик жиҳатдан тоза энергетика соҳасида етакчилик қиладиган мамлакат иқтисодиёт соҳасида ҳам карвонбоши бўлишни таъкидлай бошлади. Уз чиқишларининг бирида АҚШ президенти Барак Обама ҳам бу фикрни тасдиқлади.

— Бизнинг бутун дунёдаги рақобатчиларимиз янги энерге-

тик технологияларни яратиш бобида кўз қўриб, кулоқ эшитмаган натижаларга эришмоқдалар. Бундай заводлар Германия ва Хитойда кўплаб қўрилмақда. Хеч ким иккинчи ўринга тушиб қолишни истамаяпти. Бу мамлакатлар экологик тоза энергетикада ким илгарилаб кетса, ўша глобал иқтисодиётда етакчилик қилишни яхши тушуниб турибди. Агар бу бу ҳақиқатни тан олмасак, ортага кетиш хавфи остида қоламиз. 15 йил муқаддам куёш батареялари ишлаб чиқаришининг 40 фоизи Қўшма Штатлар хиссасига тўғри келганди. 2008 йилга келиб эса бу улш 5 фоизга тушиб кетди. Сизларни билмадим-у, аммо мен глобал иқтисодиётда бўлгани каби мазкур тармоқда ҳам Америка етакчиликни қўлдан бой беришни истамаяман, — дейди Барак Обама.

Эътироф этилганидек, амалда Европа муқобил энергетикани яратиш соҳасида карвонбошилиқ қилаётди. Қитъадаги

лар томонидан сузиб юрвчи АЭСларга талаб ошиши мумкин. Негаки, 1995 йилда денгиз сувини чуқуқлаштириш ҳажми йилга 3 миллиард долларни ташкил этган бўлса, Атом энергияси бўйича халқаро агентлик (МАГАТЭ)нинг тахминий ҳисоб-китобларига кўра, 2015 йилга бориб бу 12 миллиард АҚШ доллариға етиши мумкин. БМТ маълумотларида айтилишича, 2025 йилда тоза сув тақчиллиги йилга 1,3-2,0 триллион м³ га кўпаяди. Шўрсизлантирилган сувнинг асосий истеъмолчилари Яқин Шарқ (умумий ҳажмининг 70 фоизи), Европа (9,9 фоиз), АҚШ (7,4 фоиз, асосан Калифорния ва Флорида), Африка (6,3 фоиз) ва Осиё (5,8 фоиз)да жойлашганини инобатга олсак, сузиб юрвчи станцияларга бўлган талабнинг ортишига амин бўламиз. Қолаверса, россияликлар иттироси 200 минг кишилиқ шаҳарни электр энергияси билан таъминлашга ҳам қодир. Бироқ Россиянинг муқобил энергия технологияларини жорий этиш борасидаги ўрни дунёнинг ривожланган давлатлари билан солиштирилганда бирмунча паст бўлиб қолаётди.

Ҳар икки-уч йил ичида муқобил энергия ишлаб чиқариш бозорига шафқатсиз кураш бошланганини соҳага хатто алоқадор бўлмаган компанияларнинг ҳам тармоққа жиддий киришми билдираётганлари ҳам исботлаб турибди. Хусусан, Ўзининг ҳар томонлама ўйланиш ва узоқни кўзлаган тараққиёт стратегиясига эга бўлган Интернет хизмати кўрсатувчи Google компанияси ҳам ана шу бозорга чиқишга қарор қилди. Интернет гигантининг илғор го-ларамдан унинг рақиби Yahoo ҳам қўшимқоғи эмас. Шу пайт-гача энергиянинг муқобил-манбаларини ривожлантириш жараёнларини тўхтатиб турган омилардан бири эса унинг иқтисодий жиҳатдан ўзини қанчалар оқлаши билан боғлиқ саволларга жавоб топилмаганликка эди. Бироқ энди зарарли ис газларини хаво бўлишига чикариши чеклаш борасидаги янги шартнома кучга кирса, у ҳолда муқобил энергия технологиялариға бўлган талаб янада ортади. «Ноанъанавий» электр энергиясига ўтиш дунё мамлакатларини энг асосий стратегик ашё нефть ва газ қарамлигидан ҳалқо эштишга хизмат қилиши таъкидланмоқда.

Бир сўз билан айтганда, бугун оммавий ахборот воситалари ва Фарб дунёсининг «тарғибот-ташвиқот машиналари» ҳам аҳолини энергиядан самарали фойдаланиш зарурлиги ва тежамкор технологияларнинг афзаллиқлари борасида ишонтиришга зўр бера бошлади. Бундай йўл эса банк кредитларига бўлган талабни оширишга ҳам хизмат қилиши, табиий. Натигада фан-техника тараққиётининг навабтадга ютуқларига асосланган янги иқтисодий давр бошланади.

Мутахассислар фикрича, шубҳасиз, янги энергетик парадигма оёққа туриб олиши билан молявий тизимнинг ҳам соғломлашиши бошланади.

Мазкур станциядан нафақат электр ва иссиқлик энергияси олиш, хатто денгиз сувини чуқуқлаштиришда ҳам фойдаланиш мумкинлиги маълум бўлди. Станцияга ўрнатилган мослама кунига 40 мингдан то 240 минг куб метргача бўлган шўр сувни тозалаш имкониятига эгаллиги айтилмоқда. Нафақат энергия, балки чуқуқ сувга ҳам талаб ошиб бораётган бир пайтда денгиз сувини маълум микдорда истеъмолга яроқли қилиб бера олиш имконияти туфайли келажакда хорижий буюртмачи-

дан ортиқ давлатда ўзларининг яширин фаолиятини йўлга қўйганлар. Манбаларда қайд этилишича, улар асосан аҳоли кенг қатламлари, хусусан, мактаб, коллеж, олий ўқув юртларидаги ёшларнинг оғини захарлашга, оддий одамлар қалбини забт этишга, уларни ўз миллий қадриятларидан, умумбашарий цивилизация ютуқларидан маҳрум этишга интилишди. Шу йўл орқали ҳокимият учун курашадилар. Масаланинг энг хавфли жиҳати — ташкилотнинг янги аъзоси дастлабки ҳафтанинги ўзи даёқ камиди 8-10 нафар «адашган»ни топиши ва ўз сафиға қўшиши вазифасини зиммасига олади. Кун сайн масъулияти ошириб борилган «итоатгүй кимса» пировардида бир кечадан қўлдан қўйиб 10-15 соатлаб ташвиқот юргизиш имконига эга бўлиши лозим. Шу боис ҳам мазкур ташкилот дунё бўйича миллионлаб адашганларни ўзиға жипслаштиришга муваффақ бўлган.

Ҳар икки-уч йил ичида муқобил энергия манбалари улушини мамлакат умумий энергобалансининг 30 фоизигача етказмоқчи.

Соҳа вакиллари ҳозирданок экологик жиҳатдан тоза энергетика соҳасида етакчилик қиладиган мамлакат иқтисодиёт соҳасида ҳам карвонбоши бўлишни таъкидлай бошлади. Уз чиқишларининг бирида АҚШ президенти Барак Обама ҳам бу фикрни тасдиқлади.

— Бизнинг бутун дунёдаги рақобатчиларимиз янги энерге-

киришининг, бошқаларни йўлдан уришининг нима зарурати бор эди? 69 ёшли Дора Ким ёки 64 ёшли Людмила Семёновага-чи? Қўрибни турибдики, ақидапарастлар кишининг ёшиға, миллатига, ижтимоий келиб чиқишига қарамайди. Улар учун зарур бўлиш қўшма бас, зеро мустақил фикрга, собит этишга қодга, мустаҳкам ирода ва дунёкарашга эга бўлмаган кишиларни ўз домиға осонликча тортиди. Айниқса, гўр, аммо кўнгли очиқ, соддадил, ишонувчан, андишали, қалбида катталарға хурмат, диний қадриятларға интилиш туйғуси кучли фарзандларимизнинг бу фазилатларидан фойдаланишга уринади.

Шундай экан, бундай бузуғчи гоёларға қарши курашга тайёр туриш, яъни, доимо хушёр ва оғоҳ бўлиш ашамоқ ҳаётнинг асосий зарурати бўлиб қолаверади. Зеро, «Агар оғоҳсен сен, шох сен...» Мавзуга қўл уришдан муқоддам ҳам бу азаллий ҳикмати дунёда қолдиради: 71 ёшға кирган Наталья Югай учун бу масалка

Кечиккан афсус

Агар оғохсен...
Саидолим АБДУРАҲМОНОВ,
журналист.

Азалдан бошқа мусулмонлар диёрларидаги каби юртимизда ислом, насронийлик, иудаизм каби динлар ва уларнинг масжид, черков ҳамда синагогалари ёнма-ён аҳилликда фаолият кўрсатиб келган. Бугун ҳам турли миллат ва динларга мансуб фуқароларнинг ўз диний амалларини эркин адо этиб келаётгани бунинг тасдиғидир. Тарихимизнинг энг мураккаб, оғир давларида ҳам улар ўртасида диний асосда можаролар бўлмагани халқимизнинг динларро бағрикенглик борасида катта тажриба тўплаганидан шўҳидлик беради.

Шу нуқта назардан олиб қараганда, Ер юзида ҳаётни асараб қолиш, инсоннинг тинч, эркин ва фарован яшашини йўлида турли дин, миллат ва элат вакиллари, маданиятлар ва цивилизациялар ўзаро мулоқотга ки-

ришаватган ҳозирги даврда дин ва диний конфессиялар алоқаларини тўғри йўлга қўйиш жакон халқлари ўртасида ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик муҳитини қарор топтиришининг муҳим шарти бўлиб келмоқда.

ришаватган ҳозирги даврда дин ва диний конфессиялар алоқаларини тўғри йўлга қўйиш жакон халқлари ўртасида ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик муҳитини қарор топтиришининг муҳим шарти бўлиб келмоқда.

Кузатувчилар фикрича, бутун

дунёда 5 мингдан зиёд дин ва мазҳаблар мавжуд бўлиб, уларга мансуб гоёларнинг ҳаммаси ҳам ижтимоий ҳаёт мезонлариға тўғри келавермайди. Билмакс, улар орасида геополитик мақсадларға қаратилган сиёсатни ифодаловчи турли шаклдаги қарашлар, тор гоёлар мавжудки, бу беихтиёр кишини хушёр бўлишга ундайди.

Сир эмас, дунёнинг айрим тор доирадаги гуруҳлари қўлида жуда катта микдордаги бойлик тўпланиб бормоқда. Афсуски, бу бойликлар инсоният камолотидан кўра олам аҳлининг эзгу мақсадларига ёт гоёлар тарғиботиға сарф бўлаётгани ачинардир. Биргина маркази Нью-Йорқда жойлашган «Иегова шўҳидлари» диний ташкилоти раҳнаомалари ўзларининг сохта таълимотларини тарғиб этиш учун ҳар йили юз миллиардлаб доллар сарф этишмоқда. «Исо Худонинг ўгли эмас, балки унинг ўзи Худо» эканлиги ҳақидаги сохта гоёларни тарғиб этувчи ақидапарастлар ҳозирча 230

дан ортиқ давлатда ўзларининг яширин фаолиятини йўлга қўйганлар. Манбаларда қайд этилишича, улар асосан аҳоли кенг қатламлари, хусусан, мактаб, коллеж, олий ўқув юртларидаги ёшларнинг оғини захарлашга, оддий одамлар қалбини забт этишга, уларни ўз миллий қадриятларидан, умумбашарий цивилизация ютуқларидан маҳрум этишга интилишди. Шу йўл орқали ҳокимият учун курашадилар. Масаланинг энг хавфли жиҳати — ташкилотнинг янги аъзоси дастлабки ҳафтанинги ўзи даёқ камиди 8-10 нафар «адашган»ни топиши ва ўз сафиға қўшиши вазифасини зиммасига олади. Кун сайн масъулияти ошириб борилган «итоатгүй кимса» пировардида бир кечадан қўлдан қўйиб 10-15 соатлаб ташвиқот юргизиш имконига эга бўлиши лозим. Шу боис ҳам мазкур ташкилот дунё бўйича миллионлаб адашганларни ўзиға жипслаштиришга муваффақ бўлган.

Ҳар икки-уч йил ичида муқобил энергия манбалари улушини мамлакат умумий энергобалансининг 30 фоизигача етказмоқчи.

Соҳа вакиллари ҳозирданок экологик жиҳатдан тоза энергетика соҳасида етакчилик қиладиган мамлакат иқтисодиёт соҳасида ҳам карвонбоши бўлишни таъкидлай бошлади. Уз чиқишларининг бирида АҚШ президенти Барак Обама ҳам бу фикрни тасдиқлади.

— Бизнинг бутун дунёдаги рақобатчиларимиз янги энерге-

Сўнгги саҳифа

Аёлини улуғлаган юрт

Муносабат
М. АХМЕДОВ

XXI асрда аёлларнинг эркаклар билан тенг ҳуқуқи тўғрисида мулоҳаза юритишга у қадар зарурат йўқ, аслида. Бу масала қаерда ва қандай ҳал этилгани кўпчиликка аён ҳақиқат. Аммо кейинги пайтларда қулоққа чекка-чеккадан келаётган мантқиқсиз писандлар ҳам чалиниб қолмоқдаки, тарихга бу масала ҳусусида бир разм солиб қўймасак бўлмайдиганга ўхшайди.

Аёлларнинг тенг ҳуқуқлилиги масаласи гоёт мураккаб тарихга эга. Инсоният тамаддунида муҳим аҳамиятга эга бўлган бу ҳаракатга ўн тўққизинчи асрнинг бошларида француз назарийчиси Шарл Фурье асос солган. Унинг фикрича, жамиятда аёллар ҳақ ҳуқуқларининг таъминлини ижтимоий тараққиётнинг муҳим омилларидан бири ҳисобланади.

Америка аёллари ўз ҳуқуқлари учун илк курашни 1848 йили бошлаганлар. Шу йили Сенекка Фоллз деган жойда 200 дан ортиқ аёллар ва қирққа яқин эркаклар тўпланиб, АКШ Мустақиллиги декларациясига ўшаб кетадиган ўзига хос ҳужжатни қабул қилдилар. Унда аёллар фақатгина она эмас, жамиятнинг тўлақонли аззоси эканлиги, давлат аёллар билан мулоқотни бевоқифа уларнинг ўзи билан (турмуш ўртоқлари ёки ўғил болалари орқали эмас) олиб бориши зарурлиги таъкидланган. 1896 йили аёлларнинг сайлов ҳуқуқи учун кураш миллий ассоциацияси тuzиладди. Шу йили Вайоминг штати маъмурияти мамлакат тарихида биринчи марта аёлларга сайловларда катнашиш ҳуқуқини беради. Орадан йигирма тўрт йил ўтгач, Айдахо ва Юта штатлари ҳам шундай қарорлар қабул қилинади. Тенг ҳуқуқлилика эришиш учун кураш қарийб бир аср давом этади.

Аёлларнинг эркаклар билан тенг ҳуқуқи расман эътироф этилган қонунлар Австрия, Германия, Польша ва Швецияда 1920 йили, Буюк Британияда 1929 йили, Испанияда 1931 йили, Португалияда 1932 йили, Франция ва Италияда 1945

йили, Грецияда эса 1951 йили қабул қилинган.

Буюк Британия қиролчаси Елизаветанинг ўғли шаҳзода Чарльзнинг 1993 йили Оксфорд университетининг исломий тадқиқотлар марказида сўзлаган «Ислому ва Ғарб» мавзусидаги нутқида Ғарб ва шарқ аёллари ҳуқуқига оид гоёт қизиқарли мулоҳазалар бор. Гап шундаки, аёлларнинг тенг ҳуқуқи деганда, ҳали-ҳануз Ғарблиқлар шарққа киноя билан қарашади. Маъруза нутқда эса бу масалага жиддий ойдинлик киритилган. «Биз Ислому динини исломий давлатларда кенг тус олган базис одатлардан фарқлашимиз зарур, — дейди Шаҳзода. — Масалан, Ғарблиқлар аёлларнинг Ислому жамиятидаги маъқеани асосан экстремал ҳолатлар билан боғлашади. Бирок шу нарса ҳам аниқки, Ислому дунёси кўп жиҳатдан яхлит ва ҳамжихат эмас, бинобарин бу дунёдаги кўп нарсалар, масалан, одат ва аъёналар бир қарашда умумий, ҳаммага бабаробардай туюлса ҳам, аслида бошқача. Кўпчилик эслаши мумкин, Туркия, Миср, Сурия каби мусулмон давлатлари Овруподан кўра анча олдин аёлларга сайлаш ҳуқуқини берган, мусулмон аёллари ҳаттоки Швейцария аёлларидан ҳам анча олдин бу ҳуқуққа эга бўлишган. Ушбу мамлакатларда аёллар неча йиллардан бери эркаклар билан тенг даражада маош оладилар, жамият ҳаётида маълум ижтимоий функцияни бажарадилар. Мусулмон аёлларнинг мулк ва меросга доир ҳамда ишлаш ҳуқуқлари ҳамма жойда ҳам тўла амалга ошмаган бўлса-да, бундан бир минг тўрт юз йил аввал нозил бўлган Куръони Каримда бу

ҳуқуқлар тўғрисида очиқ-равшан айтиб қўйилган. Британияда бу ҳуқуқларнинг баъзилари ҳатто менинг бувим даврларида ҳам қулоққа галати эшитилган бўлса керак. Буюк Британия тарихида илк бор аёл киши Бош вазир лавозимга эришганида, қатор ислом мамлакатларида аёллар бу лавозимда аллақачон ишламоқда эдилар...

Бу эътирофни шарҳлаб ўтиришга ҳолат йўқ. «Ўзбекистонда аёлларнинг ҳуқуқи камситилмоқда, оилада бўладиган айрим келишмовчиликлар, масалан эр-хотин ўзаро келишмаси ёки аразлашиб қолиши, бу муаммо судда эмас, маҳалланинг ўзида хал этилмоқда, оила ҳаётининг ички сирини ошқор қилинаётгани йўқ», дея ёзгараётган базис «маслаҳатчи»лар тенглик масаласи қаерда қандай ҳал этилганини яхшироқ ўқиб олсалар ёмон бўлмасди.

Шарқ аёлга эҳтиромдан бошланади десак, муболага бўлмайди. Бундан неча минг йиллар аввал яратилган оғзаки ва ёзма бадий асарларда, тасвирий ва амалий санъат намуналарида бу эҳтиромнинг оқсак намунасини кўришимиз мумкин. Аёл мавзуси, оналарга муҳаббат Алишер Навоий, Захриддин Бобур каби буюк қалам соҳиблари ижодида ҳамма жойда ҳам тўла амалга ошмаган бўлса-да, бундан бир минг тўрт юз йил аввал нозил бўлган Куръони Каримда бу

ҳуқуқлар тўғрисида очиқ-равшан айтиб қўйилган. Британияда бу ҳуқуқларнинг баъзилари ҳатто менинг бувим даврларида ҳам қулоққа галати эшитилган бўлса керак. Буюк Британия тарихида илк бор аёл киши Бош вазир лавозимга эришганида, қатор ислом мамлакатларида аёллар бу лавозимда аллақачон ишламоқда эдилар...

даний-маърифий ҳаётидаги фаол иштирокини таъминлаш борасида кўплаб тадбирлар амалга оширилди. Давлатимиз раҳбарининг «Ўзбекистон Республикасининг давлат ва ижтимоий қурилишида хотин-қизларнинг ролини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида», «Хотин-қизларнинг ижтимоий муҳофазасини кучайтиришга оид кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармонлари, хотин-қизлар қўмиталари фаолиятини қўллаб-қувватлаш, она ва бола саломатлигини муҳофаза қилиш, аҳолининг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, уларга кўшимча имтиёзлар бериш борасидаги амалий ишлар, «Соғлом она — соғлом бола» умуммиллий Давлат дастури, янгидан барпо этилаётган скрининг ва перинатал марказлар фикримиз далили бўла олади. Бу саъй-ҳаракатлар натижасида мамлакатимиз оналикни муҳофаза қилиш буйича дунёнинг 125 давлати орасида етакчи ўринлардан бирини эгаллаб турибди. Бу муваффақиятни ЮНИСЕФ — халқаро болалар жамғармаси ҳам расман эътироф этади.

2009 йили Олий Мажлис Қонунчилик палатасига сайланган 150 депутатнинг 33 нафари, Сенатнинг 15 аззоси хотин-қизлардир. Улар давлат бошқаруви органларида, вазирилари ва идораларида, олий ўқув юрталари, илмий-тадқиқот муассасалари, соғлиқни сақлаш ва маҳалла тизимида раҳбарлик лавозимларида муваффақиятли фаолият юритмоқдалар. Илм-фан, маданият ва спорт соҳасида мамлакатимиз шарафини ҳимоя қилаётган ёшларимиз сафида хотин-қизларнинг сони йил-

дан-йилга ошиб бормоқда. Мухтарам Президентимизнинг «Қишлоқ жойлардаги болалар спорт объектиларида банд бўлган аёл спорт устозлари меҳнатини рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори (2010 йил, 1 апрель) бу борадаги гамҳўрликнинг янги ёрқин намунаси бўлди. Бунга жавобан хотин-қизлар жамият ҳаётида тобора фаол иштирок этмоқдалар. Улар орасидан ишнинг кўзини биладиган тадбиркорлар, фермерлар, устоз ва мураббийлар етишиб чиқаётгани гоёт қувонарлидир. Аёлларимизнинг шарафли, шижоатли меҳнати, ижодий изланишлари, ташкилотчилик қобилиятлари давлатимиз томонидан муносиб баҳоланмоқда. Улар кўсини мустақил Ўзбекистоннинг олий мукофотлари беэзаб турибди. Жорий йил 5 март куни «Туркистон» саройида бўлиб ўтган тантанали йиғилишда Президентимизнинг қарорига биноан, адабиёт, санъат, фан, таълим, маданият соҳаларида эришган алоҳида ютуқлари учун яна 14 нафар қизларимизга Зулфия номидаги Давлат мукофоти топширилди. Давлатимиз раҳбарининг 8 март — халқаро Хотин-қизлар байрами муносабати билан мамлакатимиз хотин-қизларига йўллаган табригиде айтилганидек, «Тинч ва осойишта ҳаётнинг, меҳр-оқибат, шафқат ва мурувват туйғуларининг қадрига етадиган жонқуяр ва оқила аёлларимизнинг оила ва маҳалла-ривожини ҳамда ўзаро хурмат ва ҳамжихатлик, файзу барака, соғлом муҳитни мустаҳкамлаш йўлидаги хизматлари ҳар қанча эътиборга лойиқдир».

Мамлакатимизда Наврўз байрамини кўтаринки руҳда нишонлаш учун қизгин тайёргарлик кўрилмақда. Байрам арафасида пойтахтимизда кўплаб сайёҳларни учратиш мумкин. Ўза муҳбири улардан айримларининг юртимиз ҳақидаги таассуротлари билан қизиқди.

Ўзбекистон бизни мафтун этди

Дунё нигоҳи
Ўза муҳбири
Нодира МАНЗУРОВА ёзиб олади.

Ю МИНГ (Хитой):
— Ўзбекистонга саёҳатимни Тошкент шаҳридан бошлаганимдан бехад хурсандман. Ушбу бетакор шаҳар ўз таровати билан мени ҳаяжонга солди. Ўзбекистон мени ўзига мафтун этди. Менга тарихий обидалар ва меъморий ёдгорликлар, замонавий иншоотлар, гўзал майдону хиёбонлар, кенг ва равон кўчалар жуда ёқди.

Тарихий манбалар орқали Ўзбекистоннинг ўтмиши, маданияти, аҳолисининг турмуш тарзи, ҳунармандчилиги, табиати ва бошқа жиҳатлари ҳақида жуда кўп қимматли маълумотларга эга бўлдим. Бу замандан етишиб чиққан улуг алломалар дунё илм-фани ва тамаддунига муносиб ҳисса қўшганини яхши биламан.

Яқин кунларда Ўзбекистон халқи Наврўз байрамини тантана қилади. Шунга айтишим керакки, баҳор байрами Хитойда ҳам кенг нишонланади. 21 март куни хитойликлар ёрқин либосларга бурканишиб, гулдасталар билан бир-бирларини табриклидилар.

Ўзбекистоннинг янада гуллаб-яшнаши, ўзининг кўр-кўроғига кўрк, чиройига чирой кўшилишини тилайман. Мен бу гўзал юртга яна келишни дилимга тугиб қўйдим.

Ида ҲАСИМ хоним (Малайзия):

— Ўзбекистонга келишни неча йиллардан бери орзу қилардим. Ўша орзуим ушалганидан жуда хурсандман. Саёҳатимни гўзал Тошкентдан бошладим. Неча кундири, шаҳрингиз чиройиндан завқланиб юрибман. Темирйиллар тарихи давлат музейидаги ўзбек халқининг бой тарихи билан боғлиқ ранг-баранг экспонатлар мени ҳайратга солди. Ҳамма халқлар ҳам бундай қадимий тарихга эга эмас. Шаҳрингиз кўчалари бўйлаб юрарканман, қуюқ

дараклар, танга ҳузур бағишловчи муздек шабада кайфиятимни чоғ қилди. Кўчаларингиз шундай орас-таки, ҳатто ортиқча хас-чўпни ҳам учратмайсиз. Кўчаларнинг қай бирига кирмай, миллий ва замонавий архитектура ютуқлари уйғун ҳолда барпо этилган бинолар диққатимни тортди. Айниқса, кўча четларидаги турли дараклар баҳри-дилимни очиб, руҳиятимни кўтарди.

Транспорт воситалари кўп ҳаракатланадиган, ишлаб чиқариш корхоналари фаолият кўрсатадиган шаҳар шароитида яшиллик дунёсининг инсонларга берадиган фойдаси беқиёс. Юртингизда ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш борасида олиб борилаётган кенг қўламли ишлар таҳсинга лойиқ.

Нишант БЕНИВАЛ (Хиндистон):

— Мен Ўзбекистоннинг кўп жойларида бўлганман. Тошкент, Хива, Самарқанд, Бухоро каби шаҳарларингиздаги бетакор меъморий обидалар ва муқаддас қадамжолар дунё мамлакатларида кам учрайди. Шу боис кўпчилик сайёҳлар Ўзбекистонга келишни орзу қилади. Шарқ ва Ғарби бир-бирига боғлаб келган, жаҳон цивилизацияси бешикларидан бири бўлган бу қадимий юрт ҳар қандай кишини ҳайратга солиши шубҳасиз.

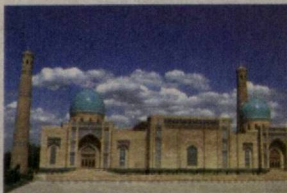
Бу муқаддас заминнинг асрлар мобайнида сайқал топган қадимий аъёналари ва урф-одатлари жуда қадрлайман. Ўзбек халқининг меҳмондўстлиги, инсонпарварлиги, бағрикенг ва меҳроқибатчилиги мени доимо лол қолдирган. Юртингизда турли миллат вакилларининг ахил-иноқ, ҳамжихатликда ҳаёт кечираётганини кўриб ҳавасим келади. Давлатингиз томонидан халқ фаровонлигини юксалтириш борасида кўрсатилётган доимий гамҳўрлик самараларини ҳар қадамда кўриш мумкин.

Мамлакатингиз дунёнинг энг ривожланган давлатлари қаторидан жой олишига қатъий ишонаман. Юртингиз тинч, осмонинг доимо мусофақ бўлишини тилайман.

Юртимиз халқаро сайёҳлик ярмаркасида

Жоникей БОЙСУНОВ

Германиянинг Берлин шаҳрида 9 март куни «ITB Berlin — 2011» халқаро сайёҳлик ярмаркаси бошланди. Унда 187 мамлакатнинг ўн бир мингдан зиёд сайёҳлик фирма ва компанияси вакиллари, экспертлар ва олимлар иштирок этмоқда. Тадбирда Ўзбекистон сайёҳлик салоҳияти ҳам кенг намойиш этилмоқда.

Буюк ипак йўлининг марказида жойлашган Ўзбекистон ўзининг ноёб тарихий ёдгорликлари, қадимий обидалари, муқаддас зиёратгоҳлари, ҳушманзара табиати, бетакор маданияти ва аъёналари билан жаҳон сайёҳларини ўзига ром этмоқда. Айтиш пайтида мамлакатимизда

спорт сайёҳлиги ва экотуризм ҳам изчил ривожланмоқда. Сайёҳлар орасида альпинистлар, чанги спортига қизиқувчилар кўпаймоқда. Юртимизга ташриф буюраётган сайёҳлар тарихий, маданий ва диний соҳага оид кўплаб маълумотларга эга бўлаётди.

«Ўзбектуризм» миллий компанияси маълумотларига кўра, мамлакатимиз ҳар йили икки миллион нафарга яқин хорижий сайёҳни қабул қилиши мумкин. Шу нуқтаи назардан Берлинда ўтказилаётган халқаро сайёҳлик ярмаркаси мамлакатимизнинг сайёҳлик соҳасидаги салоҳиятини тўла ишга солиш юзасидан фикр алламош учун қулай имкониятдир.

Хушманзара масканлар кўпаймоқда

Ҳотам МАМАДАЛИЕВ (Ўза) олган сурат

Кўклам нафаси кезиб юрган шу қунарларда юртимизнинг барча гўшалари

ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш юмушлари қизгин тус олди. Наманган вилоятида ҳам кўча ва хиёбонлар, турар-жой атрафларини хушманзара масканга айлантириш ишлари авжида.

Жумладан, Наманган шаҳридаги Хотира хиёбонига уч юздан ортиқ арча кўчати ўтказилди. Ҳадемай бу кўчалар кўкка буй чўзиб, шаҳар кўрқига янада кўрк қўшади. Суратда: Хотира хиёбонига кўчат экиш пайти.

Ўзбекистон — 2012 йилги чемпионат мезбони

Спорт
Лазнежон ҲАЛИЛОВ

Футбол буйича аёллар (20 ёшгача бўлган) терма жамоалари ўртасидаги жаҳон чемпионати Ўзбекистонда бўлиб ўтади. ФИФА ижроия қўмитасининг йиғилишида ана шундай қарорга келинди. Ўзбекистон футбол федерацияси сайтида маълум қилинишича, мусобақаларнинг Вьетнамда ўтказилиши режалаштирилган. Бироқ ФИФА ҳулосасига кўра, Вьетнам бундай йирик спорт форумини ўтказишга тайёр бўлмагани боис чемпионатни ўтказиш жойини ўзгартиришга мажбур бўлган. Натижада турнир мезбонлиги Ўзбекистонга ишониб топширилди. Эслаб ўтаемиз, жаҳон мундиалини ўтказиш ҳуқуқини қўлга кiritиш учун Янги Зеландия ҳам кураш олиб бораётганди. — Ўзбекистонда аёллар футбол мисли кўрилмаган суръатларда ривожланиб бораётган бўлган биз 20 ёшгача бўлган аёллар жамоалари ўртасидаги 2012 йилги жаҳон чемпионатининг айнан шу мамлакатда ўтказилишини эълон қилишдан мамнунмиз, — дейди — ФИФА президенти Йозеф Блаттер.

ADOLAT
ижтимоий-сиёсий газета

Муассис: Ўзбекистон «Адолат» СДП Сийёсий Кенгаши

Ташхир ҳайати: Дилором ТОШМУҲАМЕДОВА, Исмони САИФЗАРАРОВА, Зухра БОТИРОВА, Светлана ОРТИКОВА, Икбал МИРЗО, Мамазор ХУҲАМБЕРДИЕВ, Қолдир ЖУРАЕВ, Собир ТУРСУНОВ, Муҳаммад АЛИ, Мукаррамхон АЗИМОВА, Раъшан ҲАЙДАРОВ, Талъат МУРОДОВ, Алишер МУМИНОВ.

1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган

Ташхир муноси: 100000, Тошкент шаҳри, Мамбутовчилик кўчаси, 32-уй.

adolat_gazeta@mail.ru

Газета Ўзбекистон Матбуоти ва ахборот агентлиги тавофида 0018 рақом билан рўйхатга олинган.

НАШР КЎРСАТКИЧИ: 100 ISSN 2091-5217

«Адолат»дан кўчириб босиш фақат таҳририят руҳсати билан амалга оширилади.

т — Тижорат мақола белгиси.

«Шарқ» НМАК бомахонасида чоғ этилди. Корхона манзили: Тошкент шаҳри Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Буюртма Г—300. Ҳажми — 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2. Адади — 8175. Босишга топшириш вақти — 21.30. Босишга топширилди — 22.30 1 2 3 5